

bb 59. fogadás a jugoszláv nagykövetségen

k vm sr

1963. február 12.

mirko tepavac, a jugoszláv szövetségi népköztársaság budapesti nagykövete és musztafa vilovics, a duna-bizottság elnöke kedden este a jugoszláv nagykövetség épületében fogadást adott a duna-bizottság ülészakán részvevő delegációk tiszteletére. megjelent mód péter, a külügyminiszter első helyettese, dr. csanádi györgy, a közlekedés és postaügyi miniszter első helyettese, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője is. /mti/

bb.60. elutazott a román felsőoktatási küldöttség

t/vt/a la

1963. február 12.

tiznapos magyarországi tartózkodás után kedd este elutazott budapestről a dr. stefan balan oktatásügyi miniszter-helyettes vezetésével hazánkban járt román felsőoktatási delegáció. a három tagú küldöttség, - amelyet fogadott ilku pál művelődésügyi miniszter és darabos iván, az mszmp kb tudományos és kulturális osztályának vezetője is, - ellátogatott számos felsőoktatási intézménybe; egyebek közt megtekintette az eötvös loránd tudományegyetemet, a budapesti műszaki egyetemet, az építőipari és közlekedési műszaki egyetemet, a gödöllői agrártudományi egyetemet és tanulmányozta a miskolci nehézipari műszaki egyetem munkáját. a delegáció megbeszélést folytatott a tudományos és felsőoktatási tanács vezetőivel.

a küldöttséget a nyugati-pályaudvaron molnár jános művelődésügyi miniszter-helyettes, valamint a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa bucsúztatta. jelen volt a bucsúztatásnál a román népköztársaság magyarországi nagykövetségének képviselőjében vasile moldovan nagykövetségi tanácsos és dr. florea duna nagykövetségi titkár. /mti/

- v é g e -

21.12/a

- 44 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 180-400, 360-600
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i n i r e k

1963. február 13.

bb 1. nyolc ország fiataljai tanulnak a zeneművészeti főiskolán

i re/tr/m/sr

1963. február 13.

a zeneművészeti főiskolán az idén az ötödik évfolyamon mintegy 70-en kapnak diplomát. a 22 különböző tanszakon 350 diákot képeznek. liszt, erkel, bartók, kodály és annyi más neves professzor volt, otthonában, a hazaiakkal együtt nyolc ország fiataljai nyertek felvételt. a külföldi diákok: a szovjet, a kínai, az egyiptomi, az iraki, a bolgár, az olasz és a francia hallgatók közül különösen sokan jelentkeztek a zeneszerzés és a hangszeres tanszakaira. a legeredményesebben működő zenetudományi tanszakon a félévi vizsgaeredmény kitűnő volt. az ének tudományin valamivel gyengébb volt az eredmény. a két szakon az idén összesen 5 hallgató végez. a főiskolai hallgatók nemcsak itthon, hanem külföldi versenyeken is megállják a helyüket. szabó csilla a múlt évben 2. díjat nyert braziliában, a prágai tavaszon mező lászló pedig negyedik helyezést ért el. a legtehetségesebb fiatalokkal tanszakkal finnországba utazik szabó ferenc és több tanártársa. /mti/

bb 2. tudományos segítség a gazdaságilag és kulturálisan fejletlenebb országoknak - az unesco támogatásával nemzetközi matematikai tanfolyamot szerveznek budapesten

i ms/gk/m/sr

1963. február 13.

a magyar tudományos akadémia és matematikai kutató intézete az unesco támogatásával nemzetközi matematikai tanfolyamot rendez budapesten. hajós györgy akadémikus, aki magyar részről az unesco-val az előkészítő tárgyalásokat folytatta, a következőket mondta erről a magyar távirati iroda munkatársának:

- az unesco tervbe vette, hogy felsőoktatási, egyetemi vagy ennél is magasabb szintű, továbbképző jellegű tanfolyamok szervezésével tudományos segítséget nyújt a fejletlenebb országoknak. a tanfolyamok részvevői elsősorban az afrikai, a dél-ázsiai, a dél-amerikai országokból kerülnek ki. az első ilyen tanfolyamot svédországban indították meg a fizika tárgyköréből. /folyt.köv./

- 1 -

bb 2. /tudományos ... 1. folyt./ m

- a szocialista országok résztvesznek az unesco tevékenységében és örömmel kapcsolódnak be ebbe a munkába is. így merült fel az a gondolat, hogy magyarország szintén rendezzen tanfolyamot a valószínűségi számítás, a matematikai statisztika és alkalmazásai köréből.

- a feladat nem könnyű, hiszen megfelelő hallgatóságot kell összegyűjtenünk és természetesen az előadásokat is idegen nyelven kell tartanunk. ez a nyelv előreláthatólag az angol lesz. mindenestre, ha a tanfolyam megszervezése sok fejtörést is okoz és sok munkával is jár, megéri! segítséget nyújtunk a gazdaságilag és kulturálisan fejletlenebb országok szakembereinek tudományos és gyakorlati munkájukban, s nem lebecsülendő a kérdés politikai jelentősége sem. nemcsak a megtiszteltetésre gondolok itt, hogy magyarországra bízták a tanfolyam megszervezését és lebonyolítását, hanem elsősorban arra, hogy a tanfolyam résztvevői előreláthatóan hét hónapot töltenek majd hazánkban. így nemcsak tudományos ismereteik gyarapítására lesz alkalmuk, hanem arra is, hogy megismerjék országunkat, szocialista kulturánkat és baráti szálak szövődhessenek a fejlődésnek induló országok majdan felelős pozícióba kerülő fiataljai és a magyar emberek között.

- a tanfolyam résztvevőit az unesco támogatásával pályázat alapján válogatjuk ki. számítunk arra, hogy az érdeklő országokból kellő számmal és megfelelő előképzettséggel jelentkeznek fiatal szakemberek. a pályázati felhívásokat most küldik szét. a tanfolyam október közepétől május közepéig tart. anyagát jórészt már össze is állították. /mti/

bb 3. „parókás,, őzbakot ejtett el egy sátorhelyi vadász

vid j vm ká

1963. február 13.

a mohács környéki erdőben érdekes zsákmány - egy őzbak - került terítékre, amely nem agancsot, hanem valószínű parókát viselt a fején. mészáros daniel sátorhelyi vadász már hosszú idő óta figyelte a furcsa fejű állatot, míg megállapította, hogy tulajdonképpen egy beteg őzról van szó. az évente megújuló agancsot a fejlődés kezdetén szőrös bőr - vadásznyelven: barkó - borítja, amely aztán letisztul róla. amikor a „parókás,, őzet lelőtték és tüzetesen megvizsgálták, kiderült, hogy valamikor sebet kapott és a sérülés megbénította az agancs fejlődését szabályozó ideget. ennek következtében az őz agancsát többé nem tudta ledobni, és nem tisztult le róla a barkó sem. később pedig a régi agancs nem fejlődhetett, csak a „paróka,, duzzadt, egyre nagyobb lett, úgyhogy már belelógott az állat szemébe.

a „parókás,, őzbak ismert jelenség az állatvilágban, de csak igen ritkán fordul elő. a baranya erdőben még sohasem láttak ilyen őzet. a különleges vadat, amelyet mészáros daniel a pécsi janus pannonius muzeum természettudományi osztályának ajándékozott kítőmik és hamarosan kiállítják. /mti/

- 2 -

bb 5. szegfű, tulipán, ciklámen a juliáknak - országos virágszolgáltatás virágbérlet egész évre

1 tf/ká vm

1963. február 13.

a fővárosi kertészet felkészíti virágért boltálózatát az év első „nagy,, névnapjára, a február 16-i julia napra. nagymennyiségű vágott virág kerül a boltokba: 15.000 szál szegfű, ugyanennyi ciklámen, 3.000 szál tulipán, ezenkívül lesz elegendő orgona és ibolya is. már megkezdtek a cserepes virágok szállítását. a 86 üzletbe ciklámenből 6.000, tulipánból 5.000, jácintból 3.000, primulából 4.000, azáleából 500 cserepet visznek, s a begóniafélékből is bő lesz a választék. a különféle zöldnövényekből 2.000 cserép a készlet, a telefon virágszolgálat a 185-315-ös számon várja a julia-csokrok rendelését. a népszerű szolgálatot ez évben tovább bővítették, megalkult a virágért országos virágszolgálat. budapesten a kijelölt boltokban / negyedik kerület árpád utca 65, ötödik kerület dimitrov tér 5, ötödik kerület kossuth lajos utca 6, nyolcadik kerület, baross tér 1. tizenkettedik kerület alkotás u.1, tizenkilencedik kerület vörös hadsereg utca 117 és huszadik kerület kossuth lajos u.38. / lehet feladni az ország városaiba/ miskolc, debrecen, szeged, pécs, győr, dunaujváros, gyula, hódmezővásárhely, kazincbarcika, kecskemét, komárom, lábatlan, mohács, sopron/ szóló rendeléseket, s másnap a városi virágüzletből friss virágot kap az ünnepelt. a vidéken feladott rendeléseket a fővárosi virágért teljesíti, ha a rendelést legalább két nappal előbb feladják.

az elfoglalt emberek részére egész évre szóló virágbérleti rendszert vezet be a virágért. a születés-és névnapokra, házassági évfordulóra stb. előre le lehet adni a virágrendelést. a csokrokat a vevő kívánságának megfelelően állítják össze, a megjelölt időpontban házhoz szállítják és a kézbesítés után számlázzák. előjegyzéseket az ötödik kerület, dimitrov tér 5.sz. alatti virágért vesz fel. /mti/

bb 4. a fővárosi tanács házközelési igazgatóságának intézkedése: el kell távolítani az ereszekről a nagy jégcsapokat, a tetőkre rakodott hó csuszásától veszélyeztetett járdákról el kell terelni a forgalmat, csak szakemberek takaríthatják a lapos tetőket

1 hbj/sze vm vg

1963. február 13.

sokhelyütt vastag hóréteg fedi a budapesti lakóépületek tetejét. számolni kell azzal, hogy a hó súlya megroppanthatja a tetőszerkezetet. /folyt.köv./

- 3 -

/bb 4. a fővárosi tanács.....1.folyt./vm

ha tovább enyhül az idő, azzal is számolni kell, hogy a hó lecsuszik a tetőről és veszélyezteti a járókelők testi épségét.

ezekre a veszélyekre már az ém felhívta a figyelmet, s ezzel kapcsolatban a fővárosi tanács házkezelési igazgatósága is tájékoztatta a házkezelőseket a tennivalókról. tájékoztatójában rámutat; a hőmérséklettől függően a tetőkön lévő hórétegen szakadások - riasítások - keletkeznek. ezt a házfelügyelőknek figyelemmel kell kísérniük. amikor a csuszás megindul, a veszélyeztetett közlekedési utvonatokon - járdákon - jelzéseket, forgalomelterelő korlátokat kell elhelyezni. a csuszás fagypont alatti hőmérsékleten rendszerint félbeszakad. a forgalmat tehát csak akkor szabad korlátokkal elterelni, amikor valóban fennforog a veszély. fokozottabban kell ügyelni, ha a tetőeresz közelében levő hó már lecsuszott és csak magasabban, a tető felső részén maradt összefüggő hóréteg. ez a hőtömeg ugyanis könnyen „megindulhat”, ilyen esetekben, ha a hőmérséklet olvadáspont felett van, a tetőkibuvókra meg kell indítani a hócsuszását, s ezzel a további veszély végérvényesen megszüntethető. amennyiben gyenge a tetőszerkezet s félő, hogy a hó súlya azt megroppantja, tehermentesíteni kell tehát a hótól, még akkor is, ha az olvadás nem kezdődött meg. ezt a munkát azonban csak szakember végezheti. a lecsuszott hőtömegek által esetleg az ereszcatornákon okozott hibákat sürgősen ki kell javítani, mielőtt beázást okoznának. a házkezelési igazgatóság nyomatékosan felszólítja a házfelügyelőket, hogy a nagy jégcsapokat sürgősen távolítsák el az ereszekről. a lapos tetőkön a takarítást szintén csak szakemberek végezhetik, s a tetőhöz fagyott havat nem szabad erőszakkal felszakítani. a házkezelési igazgatóság egyébként - okulva az idei tél tapasztalatain - intézkedett, hogy ezután a tető-és általános felújítások során az épületeket mindenütt el kell látni hófogó rácsokkal. /mti/

- . -

- 4 -

MW

bb 6. politechnikai kiállítást nyitnak pesterzsébeten

i lv/tm-lm sr

1963. február 13.

a pesterzsébeti muzeumban megkezdtek az életre nevelünk című kiállítás anyagának összeállítását és rendezését. a muzeum a kerületi tanács népművelési osztályával együttesen számos dokumentumot, tárgyat, adatot és képet gyűjtött össze a politechnikai képzéssel kapcsolatban. a kiállított anyagok áttekintést adnak majd a kerületi általános- és középiskolák politechnikai képzésének eddigi eredményeiről. grafikákon mutatják be a legjobb eredményeket. a muzeumot ezidőszereint tatarozzák; festik a falakat, rendbehozzák a padlózatot, kijavítják az ajtókat, ablakokat is. az életre nevelünk című kiállítást a belső felújítás befejezése után, április elején nyitják meg./mti/

..-

bb 7. készülődés a tavaszra: több mint kétszáz ezer forint a házasságkötő termek bővítésére, berendezésére

i zs/gk-lm sr

1963. február 13.

bár a tél még tartja „hadállásait”, a főváros kerületi tanácsai már megkezdtek a készülődést a tavaszra. erről tanuskodik többek közt az a jelentés is, amely szerint a tanácsok illetékesei összeállították a házasságkötő termek korszerűsítésének, bővítésének programját.

tavaly a fővárosban körülbelül 15 000 ifju pár kötött házasságot, s mintegy egyharmaduk, - több mint ötezer pár - a tanácsoknál tartotta meg az ünnepélyes esküvőt. a tanácsai házasságkötések iránt az elmúlt évek statisztikája szerint fokozatosan nő az érdeklődés, ezért már a korábbi években is tetemes összeget, - csaknem 1 millió 500 ezer forintot - fordítottak a községfejlesztési alapokból izléses, szépen berendezett házasságkötő termekre. az idén ismét növekvő „forgalomra”, számítanak a kerületekben, ennek megfelelően már az első fél évben jónéhány tanácsai esküvői helyiséget alakítanak át.

az 1963-ban az erre a célra előirányzott több mint 200 ezer forintból például új berendezést kap a 2. kerületi házasságkötő terem. angyalföldön az idén 25 000 forintot irányoztak elő a nemrégiben épült terem díszítésére, csinosítására. átalakítják a józsefvárosi, tatarozzák a ferencvárosi házasságkötő termeket is - utóbbiban az eddiginél tágasabb váróhelyiséget is biztosítanak a „nász népek”, a tanács vezetői.

/folyt.köv./
8.16/n

-5-

843

Zeli

bb 7. /készülődés...folyt./-lm

tavaly csaknem 200 ugynevezett munkahelyi esküvőt tartottak a fővárosban. az anyakönyvvezetők véleménye szerint az idén - különösen árpilis-május és október-november hónapokban - tovább növekszik az üzemi és a vállalati házasságkötések száma is. ezenek ünnepelesebbé, szebbé tételéhez szintén segítséget nyújtanak a kerületi tanácsok és a tanácsok társadalmi aktivistái.
/mti/

-. -

bb 26. a mezőgazdasági szakemberek husz százaléka vesz részt az idén szervezett továbbképzésben - a mezőgazdasági szakmérnök-képzés után bevezetik a szakállatorvos-képzést is

i ie-lm ká

1963. február 13.

az utóbbi tíz esztendőben a mezőgazdasági szakembereknek évente 6-7 százaléka vett részt szervezett továbbképzésben. a nagyüzemi gazdálkodás kialakulása, a mezőgazdasági termelés fejlődése és specializálódása mind több szakember ismereteinek rendszeres bővítését igényli. az idén ezért jelentősen növekszik a továbbképzésben résztvevő szakemberek száma. a mezőgazdasági mérnöktovábbképző intézet irányítása mellett, az agrárfelsőoktatási intézmények és néhány kísérleti intézet közreműködésével 1963-ban több mint 2000 agrármérnököt, az összes mezőgazdasági szakembereknek 18-20 százalékat képezik tovább. a szervezett továbbképzésben részesülők aránya tehát megháromszorozódik, abszolút számuk pedig még nagyobb mértékben növekszik.

a továbbképzés fő formái a 3-6 hetes tanfolyamok, amelyeken a mezőgazdaság legfontosabb területeinek, ágazatainak legújabb tudományos eredményeivel és gyakorlati módszereivel ismerkednek meg a szakemberek. emellett mind fontosabb szerepet tölt be a mezőgazdasági szakmérnök-képzés. három év alatt háromszázan szereztek agrár-szakmérnöki oklevelet, s most februárban további, csaknem 300 mezőgazdasági szakember szakosított továbbképzését kezdik meg az agrártudományi egyetemen.

ezév őszén előreláthatólag újabb szakmára terjed ki a mezőgazdasági specialista-képzés: a tervek szerint az állatorvostudományi egyetemen megkezdik a szakállatorvosok képzését. ennek során a már gyakorlattal rendelkező állatorvosok a szaporodásbiológia, az élelmiszerhigiéna, a baromfiflegésszégügy és az állattenyésztés terén szereznek majd speciális ismereteket./mti/

-. -

8.28/n

-6-

145 *200*

bb 8. izotópos „röntgen-szem”, a textil és a bőrgyártás néhány munkafolyamatának ellenőrzésére

i sz/sze-lm vg

1963. február 13.

ujpesten a bőr- cipő- és szőrmeipari kutató intézetben működik a könnyűipar egyetlen izotóp-laboratóriuma. korszerű berendezésével, műszereivel nemcsak a bőrgyártásnál, hanem a textiliák kikészítésénél lejátszódó kémiai folyamatok pontos ellenőrzését is segíti.

a laboratórium munkatársainak egyik legfőbb törekvése eddig az volt, hogy felkutassák, milyen munkafolyamatoknál legcél- szerűbb az izotópos vizsgálat. az utóbbi időben néhány üzemben már a gyakorlatban is használni kezdték az általuk kikísérletezett izotópos műszereket. közreműködésükkel a közelmúltban helyezték üzembe a cserzőanyaggyárban és a rostműbőrgyárban az ugynevezett „röntgenszem”, amelynél izotóp ellenőrzi a vegyszerek adagolá- sát. a vegyi folyadékokat zárt tartályban tárolják, s az izotóppal mérik szintjét, illetve mennyiségét. ugyancsak izotóps műszerrel állítják meg a króm-cserző levek hatékonyságát, mert így könnyebben ki tudják alakítani a legmegfelelőbb technológiát.

textilgyáraink közül elsőként a goldberger textilművek óbudai telepe kapott izotópos műszert. a különböző festőkádak, fehérítő tartályok folyadékszintjét a bőrgyárakéhoz hasonló módon vizsgálják. ugyancsak izotópos műszerrel mérik gyártás közben a festő és fehérítő folyadékok sűrűségét. az ellenőrzésnek ezek a módjai nagymértékben hozzájárulnak az egyenletes, jóminőségű textilanyagok gyártásához, s egyben kiküszöbölik a balesetveszélyt.

a bőr- cipő- és szőrmeipari kutató intézet izotóp labora- tóriumának munkatársai a következő évekre szóló programjukban előirányozták, hogy az izotópos műszerek szélesebbkörű elterjesz- tésével lehetővé teszik néhány munkafolyamat automatizálását is./mti/

-. -

bb 12. gondoskodnak a magányos öregekről jánosházán

vid fm/tné-lm fm

1963. február 13.

a jánosház tanács szociális bizottságának tagjai sorra látogatták a falu harminc magányos öregét. megnézték, milyen körülmények között élnek, mire van szükségük. a látottakat, tapasztaltakat megbeszélték, s gyorsan intézkedtek. tüzelőt, meleg ruhát és meleg ételt juttattak és juttatnak a továbbiak- ban is a rászorulóknak. a tüzelőt az erdészet adja, s a termelő- szövetkezet szállíttatja házhoz, a meleg ételt pedig az uttörők viszik a szövetkezeti vendéglőből az idős emberek otthonába./mti/

-. -

9.00/n

-7-

le

bb 9. a hatodik magyar betonalj-gyárat szállítjuk cseh-szlovákiának - csomagolják a kubai üvegipari kombinát berendezéseit - „,hordozható,, téglagyár ghanának

i sb/tr szb vg

1963. február 13.

az építésügyi minisztérium export fővállalkozói irodája a külkereskedelmi szervekkel együttműködve sok építőanyagipari gyárberendezést szállított már külföldre az utóbbi években. az idén azonban jelentősen megnőtt az iroda feladata és csaknem kétszer annyi exportmegrendelést kell lebonyolítani, mint tavaly. többek között ebben az évben már a tizedik magyar vasúti betonaljgyárat szállítják külföldre. ezt az üzemet most csehszlovákia kapja, ahol korábban öt ugyanilyen berendezést állítottak fel a magyar szakemberek.

a magyar ipar már négy országban állított fel különböző üvegyári üzemet, de a legnagyobbat kuba részére készíti. ez a hatalmas üvegipari kombinát majd hétféle terméket gyárt, többek között fénycsövet, lámpaballont, síküveget és különböző öblös üvegarut. a berendezések egyrészt már csomagolják és hamarosan megkezdik a szállítást, hogy jövőre hozzáfoghassanak a szereléshez. indonézia is rendelt egy nagy üvegyárat és más államok is tárgyalásokat kezdtek a modern magyar üvegipari üzemekállításáról. most már hagyományos exportcikknek számít a korszerű sportstadionok nélkülözhetetlen eszköze, az elektronikus eredményhirdető berendezés is. ebből tízet adott már a magyar ipar külföldnek, s az idén előreláthatólag újabb négy berendezést szerelnek fel.

ebben az évben nemcsak a hagyományos exportárakra, hanem sok újfajta berendezésekre is kapott megrendeléseket az ipar. a csehszlovák skoda autógyárnak különleges vasszerkezeteket szállítanak, amelyekből függőpályákat és görgősorokat állítanak össze. ezzel gépesítik az alkatrészekállításának mintegy 17 kilométer hosszú útját és jelentősen egyszerűsítik az anyagok raktározását. jugoszláviában kavicsosztályozó berendezést és nagy kötélpályát szerelnek. újfajta berendezést szállítanak afrikába is ghana kérésére. kisteljesítményű „hordozható,, téglagyárat mutatnak be, amelyet majd könnyen át lehet helyezni, ha kimerül az agyaglelőhely, vagy ha nagy építkezés mellett akarnak felállítani egy ilyen téglagyárat. több országgal tárgyalnak még az export-iroda munkatársai, s a tavasszal újabb szállítási szerződéseket kötnek, amelyek eredményeként még jelentősen tovább bővítik a magyar építőanyagipari gyárak exportját. /mti/

..-

le

9.08/n

-8-

bb 10. kertvédelmi társulások alakulnak vas megyében

vid j szb ká

1963. február 13.

vas megyében a szórványgyümölcsösök a legtöbb helyen elhanyagoltak, gócpontjaivá váltak a kártevőknek. ezért a nagyüzemi gyümölcsösökben is nehéz a kártevők elleni védekezés, hiszen a szórványgyümölcsösök állandó fertőzést jelentenek. ezt tarthatatlan állapotot a tavasszal megszüntetik. azokban a községekben, melyekben a legtöbb a szórványgyümölcsös, bizonyosságok vizsgálják felül a kerteket, s megjelölik az öreg, beteg, szuvas, erősen fertőzött fákat, amelyeket azután ki kell majd vágni. ezt követően kerül sor a vegyszeres védekezésre.

a munka szakszerű lebonyolítására a földművesszövetkezetek ugynevezett kertvédelmi társulásokat hoznak létre, amelyek a növényvédő állomással együtt működve mintegy két és félmillió szórvány-gyümölcsfa védelméről gondoskodnak. /mti/

..-

bb 11. a mult és a jelen dokumentumai egy polcon - zenét, balettet tanulnak, ismerkednek az országgal a karcagi fiatalok

vid fm/tné szb fm

1963. február 13.

karcagon, az egykori földmunkás-mozgalmak egyik „fellegvárában,, a közelmúltban beszédes dokumentum került elő. kálmán Imre hadirokkant, aki 1935-ben napszámos volt, többek között a következőket írta a földművelésügyi miniszternek: „nincsen kenyér, nincs tüzelőanyag, ruha, rendes lakás, ágynemű. sok helyen rongyokba takargatva a földön fekszenek apró, kis ártatlan, vézna gyermekek. nagyrészüik nem jár iskolába, mert nincs ruhájuk, cipőjük.,,

a levelet a helyi muzeumban helyezték el azzal az anyaggal együtt, amely már az „új karcag,, gyermekeinek megváltozott életét mutatja. az utóbbi fénykép- és dokumentumgyűjtemény többek között bemutatja, hogy ma már több mint száz termelőszövetkezeti gazda gyermeke jár zeneiskolába, ismerkedik a balettművészzel. a fiatalok több mint 60 százaléka középiskolás. az idén megkezdik a tanyáról bejáró gyermekek kollégiumának építését. az iskolásoknak sokféle lehetőségük van önképzésre, szórakozásra. természetkutató állomást létesítettek, szakköri foglalkozásokon bővítik ismereteiket. a karcagi iskolások „felderítik,, az országot is. a mult nyáron ellátogattak budapestre, a balaton környékére, és gazdag terveket szőnek az idei szünidőre is. /mti/

..-

le

9.15/n

-9-

bb 13. több mint másfél ezres munkáslétszámú üzemé fejlesztik a nyiregyházi gumigyárat - már az idén idehelyeznek budapestről több fontos gumicikkeket előállító berendezést

1 szf/gk szb vg

1963. február 13.

az ipartelepítés irányelveinek megfelelően a nehézipari minisztérium tavaly gumigyárat alapított az ugyszólván ipar nélküli nyiregyházán. a gyáralapítás első szakaszában 22 millió forintos költséggel három üzemcsarnokot, vizellátó berendezéseket, hűtőtornyot építettek. az egyik csarnokban megkezdték a gumilabda-gyártást, ami budapesten kapacitáshiány következtében évek óta szünetelt. az idén a beruházási összegnek még felhasználatlan részéből a budapesti ruggyantaárugyár - amelynek fióktelepe a nyiregyházi üzem - hozzáfogott a két másik csarnok üzembe helyezéséhez. egyiket a ruggyantából idehelyezett gumiasbeszt tömítőlemez, az ugynevezett tauril, másikat a gumi szigetelőszalag előállítására, valamint gumifonal burkolásra rendezik be. a gépek egy részét ugyancsak a ruggyantából helyezik át, más részét újonnan szerzik be. a telep jelenleg 100 főnyi munkáslétszámát az év végéig háromszázra növelik.

a fejlesztés második szakaszában, 1964-től 1965 végig 65 millió forintot ruháznak be nyiregyházán. az üzem ekkor átveszi a ruggyantától a kerékpártömlő-gyártást, a nagytétnyi hungária műanyag- és gumigyárból ide kerül a gumizott szöveteket előállító berendezés, a palma gumigyárból pedig az egészségügyi cikkeket gyártó berendezés. ebben a fejlesztési szakaszban ezerre emelik a munkáslétszámot.

ezzel azonban még nem fejeződik be a nyiregyházi telep fejlesztése. a harmadik ötéves tervidőszakban a palma gumigyár, amely budapesten helyhiány miatt nem terjeszkedhet tovább, nyiregyházának engedi át a laticel párnák, a camping-cikkek, a sportcikkek, valamint a műanyag- és gumijátékok, a védőruhák és az ugynevezett vegyescikkek gyártását. ekkor már 1600 munkásra lesz szüksége a telepnek, ami nyiregyházi lakosság jelenlegi csekély ipari foglalkoztatottságát alaposan megjavítja. /mti/

9.40/n

.-.

-10-

le

bb 14. családonként hétezer forint takarékbetét ambrózfalván

vid te szb ki

1963. február 13.

a csongrád megyei ambrózfalva lakói országon is kiemelkedő eredményekkel dicsekedhetnek a takarékoságban. családonként átlag hétezer forint körüli összeget helyeztek el a takarékbetétként.

a hatszáz lakosu kis faluban valamennyi házban van már rádió és eddig huszonnégy helyen szereltek fel televíziót, harminc parasztházban pedig fürdőszobát is berendeztek. hét személykocsi és mintegy száz motorkerékpártulajdonos van a községben.

a családok legtöbbször jelenleg új butorra, s más tartós fogyasztási cikkekre gyűjti a pénzét. a falu szövetkezetének, a dimitrov termelőszövetkezetnek zárszámadási közgyűlése után, négy nap alatt, újabb 350 000 forinttal gyarapodott a község korábbi ~~1 200 000~~ 1 200 000 forintos betétállománya. /mti/

.-.

bb 15. két és félmillió forint fafaragásból

vid j szb ká

1963. február 13.

a bakonyt csaknem méteres hó borítja, s ennél is magasabb hóbuckák torlaszolják el az utakat, a borzavári új alkotmány tsz-ben azonban a mostoha téli napokban sem szünetel a munka. a község határa nem a legkiválóbb a mezőgazdasági művelésre, ezért az emberek élnek az erdő nyújtotta kereseti lehetőségekkel. a porva és tündérmajor lakóit is egyesítő borzavári közös gazdaságban újra életrehozták a hagyományos fafaragó-szakmát, és a faragóknak kisebb üzemet rendeztek be. a fűrészüzemek hulladékából ipari öntvényekhez használt ékeket, seprű- és szerszámnyeleket, kocsikerék-talpakokat és kűlőket készítenek itt a faragás régi mesterei. a korszerű gépekkel felszerelt üzem tavaly 2.5 millió forintot jövedelmezett, s jórészt ennek is köszönhető, hogy az 1961. évi 35 forint helyett a legutóbbi zárszámadáson már 43 forintot ért egy-egy munkaegység. a segédüzemág teszi lehetővé, hogy az év olyan időszakában is kifizethessék a tagoknak az előirányzott munkaegységenkénti 28 forint előleget, amikor történetesen a szociálisnál kevesebb a bevétel. /mti/

.-.

9.47/n

-11-

le

bb 16. „monográfia,, akcióbizottság borsod megyében

vid fm/tné-lm fm

1963. február 13.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága gazdag programot állított össze az év első uhat hónapjára, számos közsgben rendeznek majd előadásokat, filmvetítéseket és kiállításokat a testvéri országok népeinek életéről és munkájáról. Ünnepeken emlékeznek meg - többek között - marx károly halálának 80. és wagner richard születésének 150. évfordulójáról. több helyen író-olvasó találkozót, műemlékvédelmi ankétokat tartanak, majuás 17-18-án pedig miskolc-tapolcán és jávorkuton megrendezik a természetvédelmi aktivisták második országos találkozóját.

a megyei népfrontbizottság tavasszal „monográfiai,, akcióbizottságot alakít, ez a bizottság mozgósítja majd a honismereti szakköröket a felszabadulás utáni élet dokumentumainak összegyűjtésére./mti/

--

bb 17. kiadvány vas megye négy éves fejlődéséről

vid fm/tné-lm fm

1963. február 13.

a vas megyei tanács ~~végrehajtó~~ bizottsága képekkel illusztrált kiadványt jelentetett meg vas megye négy éves fejlődéséről, a legutóbbi tanácsstag-választások óta elért eredményekről. a tanácsi munka fejlődését tükrözi többek között, hogy a megye 1958. évi költségvetése még csak 269 millió forint kiadási végösszeget mutatott, az 1962. évi költségvetés kiadási végösszege pedig már 451 millió forint volt. e számok mögött modern iskolák, falusi művelődési otthonok, új üzemek, üzemszerek, jóvizű kutak, orvosi rendelők, betonjárdák, üzletek sorakoznak./mti/

--

bb 18. kunhegyesi szivattyuk egyiptom részére

vid te-lm ki

1963. február 13.

a kunhegyesi vízgépészeti vállalat az országban elsőnek kezdte meg a belvízáteléshez és öntözéshez egyaránt kitűnően használható csk 800-as típusu szivattyuk gyártását. a könnyen áttelepíthető, kilencven lóerős motorral működő berendezés másodpercenként ötszáz liter vizet emel át kilenc méter szintkülönbségen. a nagyteljesítményű szivattyu első darabjait egyiptomba szállították, ahol a nilus-menti mezőgazdasági üzemekben kitűnően vizsgáztak, az afrikai országba újabb huszonöt csk 800-as szivattyut indítanak utnak. az idén ötvenhat ilyen berendezést készítenek hazai megrendelésre./mti/

--

9.56/n

-12-

le

bb 19. kétszázötven személyes munkásszálló épül nyiregyházán

vid te szb ki

1963. február 13.

nyiregyházán 250 személyes munkásszálló építését kezdték meg. a létesítményhez korszerű konyha, ebédlő, társalgó, fürdő és orvosi rendelő tartozik, külön betegszobával. építését előreláthatólag az év végére befejezik. /mti/

--

bb 20. az idén négyezer vasi fiatal vesz részt a mezőgazdasági munkaversenyben

vid j szb ká

1963. február 13.

vas megyében összesítették a kisz központi bizottsága, a medosz és a földművelésügyi miniszter által meghirdetett ifjúsági mezőgazdasági munkaverseny tavalyi eredményeit. e szerint az elmúlt évben mintegy 2 500 falusi fiatal vett részt a versenyben, kilencszázzal több, mint 1961-ben. a fiatalok szép eredményeket értek el, s néhány országos helyezésre is számítanak. az idén, az eddigi felmérések szerint, már körülbelül 4 000 fiatal kapcsolódik be a versenybe. az érdeklődést látva, a megyei tanács jelentősen emelte a megyei legjobbak jutalmazására szánt összeget. /mti/

--

bb 21. vetőburgonyát termelő körzetek szabolcsban

vid j szb ká

1963. február 13.

a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet javaslatára a szabolcs-szatmár megyei tanács vetőburgonyát termelő körzeteket jelölt ki. ezekben a körzetekben állítják elő a jövő évre szükséges vetőgumót a legjobban bevált kisvárdai nemesítésű burgonyafajtákból. a felső-tisza táján, 8 közös gazdaság határában, a gülbaba, a kisvárdai rózsza és egyéb korán érő étkezési burgonyafajtákat szaporítják tovább, mivel ezen a vidéken több mint egy évszázados hagyománya van már a hajtatos termelésnek. a középérésű burgonyák termelési övezete a kisvárdai járásban lesz. a mindenes, a boldogító és az aranyalma burgonyák jól hasznosítják az itteni tápanyagban, televényben gazdag földeket. a szabolcs-szatmár megyei termelőségvetkezetek összesen mintegy 3 000 holdon foglalkoznak a kijelölt körzetekben vetőburgonya szaporítással. a kísérleti intézet az ehhez szükséges, kiváló minőségű vetőgumót - összesen mintegy 630 vagonnyit - már át is adta a szövetkezeteknek. /mti/

--

10.03/n

-13-

le

bb 23. 74 ifjúsági klub baranyában - kiállítások, ankétok, divatbemutatók - a szórakozva tanulás számos lehetősége a megye ifjúsági klubjaiban

vid fm/tné-lm fm

1963. február 13.

baranyában jelenleg 74 ifjúsági klub működik. siklóson a fiatalok maguk rendezték be klubhelyiségüket, a televíziónak szekrényt készítettek, s ők gondoskodnak a játékok, a butorzat, a magnetofon, a rádió és a lemezjátszó karbantartásáról is. a kölkedi és a szigetvári lányok terítőket horgoltak a klubasztalokra, lapáncsán, hidason virágokkal teszik otthonosabbá a helyiségeket. az ifjúsági klubok többségét az ipari üzemek, termelőszövetkezetek és a tanács segítségével rendezték be. kővágó szőlőszőlőn például rádió, televízió, számos könyv, folyóirat és játék, továbbá zenegép áll a fiatalok rendelkezésére.

az ifjúsági klubok tartalmas program alapján működnek. a 125 tagot - diákokat, üzemi, hivatali és parasztfiatalokat - tömörítő siklósi klub életét például közösen kialakított szabályok és program alapján klubtanács irányítja. játékdélutánokat, táncos összejöveteleket, ismeretterjesztő előadásokat, ankétokat, kirándulásokat, filmvitákat, szellemi vetélkedőket rendeznek. a pécsi ifjúsági klub tagjai üzemeket, tudományos intézményeket látogatnak, jelenleg lengyelországi és csehszlovákiai utazást készítenek elő. vémenőden és vajszlón divatbemutatókat is rendeznek. szederkény, kémes, pécsvárad, siklós, hidas és mágocs fiataljai pedig pécsi kirándulásokon, színházlátogatásokon vesznek részt./mti/

..

bb 24. az idén megkezdik a tiszapalkonyai hőerőmű bővítését

vid te szb ki

1963. február 13.

az idén hozzáfognak a tiszapalkonyai hőerőmű bővítéséhez, hogy 1964-re már elegendő mennyiségű gőzt, forróvizet és villamosenergiát adjon az épülő tiszai vegyikombinát műtrágyagyárának üzemeltetéséhez, később pedig a tiszaszederkényi új város távfűtéséhez. az „áramgyár”, fejlesztésére mintegy 90 millió forintot fordítanak. új berendezéssel korszerűsítik és bővítik a vizlágyitót, az erőműben pedig három kisebb gőzturbinát és két nagyteljesítményű, boiler rendszerű vízmelegítő tartályt szerelnek fel. ezekkel a berendezésekkel a villamosenergia- és gőztermelésen kívül óránként 316 tonna forróvizet állítanak elő. a gázt és a melegvizet távvezetéken juttatják majd el a vegyikombinát üzemébe. /mti/

..

10.18/n

14

le

bb 22. négy év alatt két- és félmilliárd forintot költöttek csongrád megye fejlesztésére

vid fm/tné szb fm

1963. február 13.

csongrád megyében összegezték az elmúlt négy év város- és községfejlesztési eredményeit.

csongrádban - szeged megyei jogú város kivételével - négy év alatt két- és félmilliárd forintot költöttek a városok és a községek fejlesztésére. 14 orvosi rendelőt, négy gyógyszertárat, 26 óvodai termet, 141 iskolai tantermet, 16 művelődési házat és sok más, fontos létesítményt adtak át rendelkezésükre. újabb kilenc községet kapcsoltak be a villanyhálózatba, s ezzel lényegében befejeződött a megye villamosítása. 13 új falusi törpevízművet, 38 új kutat és mintegy 300 közkifolyót készítettek, hogy javítsák a községek ivóvízellátását.

a lakosság a tanácsstagok és a hazafias népfront aktivistáinak kezdeményezésére évről-évre több társadalmi munkát vállalt: a négy éves tanácsciklus első évében még csak egymillió, az utolsó évben, 1962-ben pedig már több mint ötmillió forint értékű munkával segítette a különféle építkezéseket.

sokat fejlődött a megye székhelye, szeged is. jelentősen javult a város, s különösen a peremkerületek áruellátása. 24 új áruházat, boltot nyitottak, zömmel a külvárosokban, s négy év alatt 300 árudát korszerűsítettek. a munkásnegyedekben háztartási gépjavitó műhelyeket, s két patyolat-üzletet nyitottak. a lakosság kérésére javították a közvilágítást: erre a célra mintegy 5 milliót költöttek. jobb lett a közlekedés is. szegeden is megjelentek a csuklós-villamosok és a csuklós-autóbuszok. a gázmű rekonstrukciója lehetővé teszi, hogy több ezer új háztartást kapcsoljanak be a gázszolgáltatásba. új kúta építésével negyedével növelték a vízhozamot. a peremnegyedekben most épülő gimnáziumok, általános iskolák jelentősen enyhítik majd a tanteremhiányt. /mti/

..

bb 25. külföldi és hazai új gépek a szombathelyi cipőgyárban

vid te-lm ki

1963. február 13.

a szombathelyi cipőgyárban az ideai tervek szerint 3,750.000 pár cipőt készítenek, 150 000 párral többet, mint az elmúlt évben. a nagyobb feladatok megoldására az üzemben 27 külföldi és 32 hazai gyártmányú gépet állítanak munkába. beruházásokra, felújításokra az idén mintegy hétmillió forintot fordítanak. az első külföldi gépek már megérkeztek. /mti/

..

10.25/n

15

le

66 27. piaci jelentés

i n.j./j szb ká

1963. február 13.

a nagyvásártelepre és a 9. kerületi, hámán kató téri piacra szerdán 15 vagon és 34 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 1 vagon fejeskáposzta, 2 vagon karalábé, 1 vagon tojás, 2 vagon vágott baromfi, 4 vagon narancs és 5 vagon citrom.

a győrvidéki termelészövetkezetek jelentős mennyiségű nürnbergi fajtájú, édes-nemes tormát szállítanak a fővárosba. az állami élelmiszerboltok a torma eddigi kilónkénti 14 forintos árát 12 forintra mérsékelték. a téli fekete retek kilónként 2.40, a karalábét 3, a kelkáposztát 2.60, a gumós zellert 5 forintért hozták forgalomba, a hazai rizst kilónként 16, a kék mákot 30 forintért árusítják. /mti/

bb 28. kitüntetés

te szb hk

1963. február 13.

a népköztársaság elnöki tanácsa rideg sándor kossuth-díjas írónak, írói munkássága elismerésül, 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetést adományozta. a kitüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. a kitüntetés átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, ~~aczel györgy~~ aczel györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese és óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese. /mti/

12.21/-n

-16-

bb 29. kazinczy-díj a szép magyar beszéd jutalmazására

i ms/gk-lm sr

1963. február 13.

a szép magyar beszéd művelésére és fejlesztésére péchy blanka kazinczy-díjat alapított. a díjat két évenként adják ki. első ízben olyan színész kapja, aki példamutatóan beszél a magyar nyelvet. második alkalommal rádió-televízió bemondó, vagy riporter nyeri a díjat, míg harmadik alkalommal országos középiskolai verseny alapján ötven diák kap kazinczy-érmet.

a szép magyar beszéd védelmére péchy blanka dr. főnagyián kandidátussal, a magyar tudományos akadémia nyelv- és nyelvtudományi intézete fonetikai osztályának vezetőjével és dr. magdics klmán kandidátussal együtt értékes kutató munkát is folytat.

munkájukról a következőket mondották a magyar távirati iroda munkatársának:

-a technika fejlődése megdöntötte a klasszikus közmondást: verba volant, scripta manent / a szavak elrepülnek, az írások megmaradnak/. a mágneses szalagra rögzített beszéd bármikor eredeti elevevényében szólaltatható meg. az írás pedig az élő szónak holt vázát rögzíti csak. a régi nyelvtanok az írott nyelv szabályait foglalhatták csak össze. ma már megírhatjuk az eleven beszéd grammatikáját is.

- legközelebbi célunk a mai magyar hanglejtés grammatikájának elkészítése: szabályokba foglalni azt, ami szinte megfoghatatlannak látszik. írásjeleink megkülönböztetik például a kérdést a kijelentéstől. a valóságban azonban ugyanannak a kérdőjelnek százféle hanglejtés felelhet meg, s igen nagy különbség van vessző és vessző, pont és pont között is. nem könnyű feladat írott szöveg alapján megszólaltatni a költőt, az írókat vagy akár a tudóst. annál is nehezebb a felolvasó dolga, mivel sehol semmiféle fokozat nem tanítják, hogyan kell élő szóra visszafordítani a kettőspontot, az idézőjelet, a gondolatjelet, a pontosvesszőt, hogyan érzékeltessük például, hogy egy amerikai spanyol szótárról, vagy egy „amerikai-spanyol szótárról, van-e szó és így tovább.

- a felolvasó, a riporter, az előadó munkáját szeretnénk megkönnyíteni a mai magyar köznyelv hanglejtés-szabályainak kitapításával. a természetes, értelmes beszéd hanglejtésére gondolunk.

/folyt.köv./

13.26/n

-17-

bb 29. /kazinczy-dij a szép... 1. folyt.- szb

persze a gondolat természetének és nem az egyik vagy másik ember természetének megfelelő beszédmódból kell kiindulni. a hanglejtés elsőrendű feladata, hogy a gondolatot teljes tisztaságában és elevenségében állítsa elénk. a helye hanglejtés igen megkönnyíti a megértést. kísérleteink során kitűnt, hogy a hanglejtésnek fontos előremutató szerepe van. az első szavak hangvételéből a hallgatók „kisejtik”, az egész mondat szerkezetét. a hibás intonáció pedig félrevezeti a hallgatókat.

- az élő szó elsősorban annak köszönheti elevenségét, hogy olykor többet közlünk hangunkkal, mint szavainkkal. a jó előadóművész alkotó munkát végez. a költő szövegét a szöveg szellemének megfelelően egészíti ki hanglejtésével. a hanggal való közlésnek is megvannak a kitapintható szabályai. ezeknek az iratlan szabályoknak a kitapintásában kiváló színészeink előadóművészeink voltak a segítségünkre. pécsi sándor például 24 változatban mondta mikrofonba ezt a semmitmondó mondatot: „nyolc óra,,, minden alkalommal más helyzetet tételezve fel. egy ízben csinos, fiatal nő kérdésére adta ezt a választ, egy más alkalommal az aggódó szülő figyelmeztette az idő múlására a gyereket, vagy pályaudvar várótermében hangzott el a mondat öt órával a csatlakozás előtt. a hallgatóknak a hanglejtés alapján kellett kitalálniok, milyen helyzetben hangzott el a két szó. ha a kísérlet sikerrel járt, akkor a hangban valamiképpen benne volt az előzmény, s a nyelvész feladata, hogy meghatározza, mi módon.

- sajnálatos, hogy előadókink nem mindig élnek a hanglejtés adta lehetőségekkel. egyes riporterek, hírfelolvasók beérik két vagy három dallamformával. a szakmában szinte örökletessé „céhszerűvé”, vált néhány hanglejtésformula óhatatlanul el-fárasztja, elálmosítja a hallgatókat. reméljük sikerül munkánkkal a hanglejtés szerepének fontosságára, az élő nyelv hanglejtésformáinak gazdagítására ráirányítani a figyelmet. /mti/

13.40/n

-18-

bb 30. időjárásjelentés

tm-lm bs

1963. február 13.

a meteorológiai intézet jelenti február 13-án, szerdán 13 órakor:

többfelé kisebb havazás

nyugat-és közép-európában a továbbra is délnyugatias magassági áramlás csapadékos, az évszaknak megfelelő hőmérsékletű időjárást biztosít. hazánkban tegnap túlnyomóan borult volt az idő és országszerte voltak havazások. az esti óráktól kezdve a havazás délen, majd keleten is esőbe ment át. a csapadék mennyisége általában 5-10 milliméter között váltakozott. a hőmérséklet napközben 0, plusz 5 fokig emelkedett. hajnalban általában 0, mínusz 3, a nyugati határszélen mínusz 5-8 fokig hűlt le a levegő. a hótakaró vastagsága a hegyeken: a budapesti szabadsághegyen 65, dobogókőn 70, visegrád-nagyvillámon 61, klastrompusztán 29, királyréten 35, királyházán 48, galyatetőn 85, kékestetőn 109, mátraházán 75, bükk-szentkereszten 28, lilla-füreden 40, farkasgyepűn 68, árpádtetőn 44 centiméter. ma délelőtt párák, helyenként ködös az idő és néhány helyen havazik. budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke plusz 0.5 fok volt, 0.8 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet plusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 753 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: felhős, párák, sok helyen ködös idő. többfelé kisebb havazás. mérsékelt, változó irányú, holnap a nyugati megyékben megélénkülő és északnyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2-6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0, plusz 4 fok között.

a duna vizállása ma reggel 208 centiméter./mti/

13.40/n

-19-

bb 31. száz uj „méregmester,, csongrádban - ülést tartott a hazafias népfront megyei növényvédelmi akcióbizottsága

vid j-lm ká

1963. február 13.

szerdán szegeden ülést tartott a hazafias népfront csongrád megyei növényvédelmi akcióbizottsága. a beszámoló szerint a hazafias népfront megyei elnökségének felhívására a szakemberek, tsz tagok és a gyümölcstermesztő gazdák száza kapcsolódtak be a télen megalakult járási és községi növényvédelmi csoportok munkájába. szinte minden faluban tartottak filmvetítéssel kísért előadásokat, ismertették az új, nagy hatású növényvédő szerek használati módját. a téli bentlakásos tanfolyamokon mintegy 100 „méregmestert,, növényvédelmi szakmunkást képeztek ki.

a hazafias népfront növényvédelmi akcióbizottságai a közeljövőben megszervezik a téli fatisztogatási bemutatókat, szorgalmazzák a gyümölcsösökben a télvégi lemosó permetezéseket, s minden faluban külön brigádokat hoznak létre. a megye híres gyümölcstermelő vidékén, a szegedi járásban - ahol az országban legkorábban érik a cseresznye és az őszibarack - öt mintaközséget szerveznek. mórakalmán, ásothalmán, zákányszéken, sándorfalván és domaszéken el akarják érni, hogy az itt termelt gyümölcs kizárólag export minőségű legyen./mti/

-.....

bb. 32. kitüntetés

rj bs

1963. február 13.

a népköztársaság elnöki tanácsa ortutay gyulánának, a magyar nők országos tanácsa titkárának, a közéletben kifejtett tevékenysége elismeréséül a munka érdemrend kitüntetést adományozta. a kitüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. a kitüntetés átadásánál jelen volt: kiss károly, az elnöki tanács titkára, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke és sándor józsef, az mshmp. kb. osztályvezetője./mti/

..-

15.32/a

- 20 -

Pala

bb 33. hetven-nyolcvan millió köbméter jég a duna magyar szakaszán - kiterjesztették a jégfigyelő szolgálatot - a vízügyi igazgatóságok sokszáz földmunkagépe, gépkocsija és egyéb berendezése várja készenlétben az olvadást és a jég megindulását - tájékoztató az árvédelmi készülletekről

i sb/tr/m/vg

1963. február 13.

a duna jégtakarója már bécsig ér. általában 30-40 centiméter vastag a jégpáncél, s a magyar szakaszon hozzávetőleg 70-80 millió köbméter jég borítja a folyót. kedvezőtlen időjárás esetén, ha hirtelen jön az olvadás és még esőzéssel is párosul, jegesárvíz keletkezhet a dunán. az utóbbi napok enyhe felmelegedése azonban - amint breinich miklós, az országos vízügyi főigazgatóság főigazgató helyettese tájékoztatójában elmondotta - nem okozott lényeges változást a magyar szakaszon. a legfontosabb vízgyűjtő területen, az alpokban nem volt olvadás. az az érdekes eset történt, hogy 1500 méter felett olvadozott ugyan a hó, de mire a hólé a hegy derekára ért, újra megfagyott, s így nem kapott utánpótlást a duna.

dél-európában erősebb volt az enyhülés és a gyors olvadás miatt a jugoszláv vízügyi szerveknek már meg kellett kezdeni az árvédekezést. robbantással távolítják el a jégtorlaszokat. mintegy 30 kilométerre a magyar határtól, apatinál még a tél elején nagy jégtorlasz keletkezett, de most már hozzáfogtak ennek az akadálnak a megbontásához is. ezzel a munkával nemcsak a jugoszláv, hanem a magyar szakaszon is csökkentik az árvízveszélyt, mert megnyitják a jég levonulásának útját. a magyar vízügyi szervek is felkészültek az árvédekezésre. bővitették a jégfigyelő szolgálat feladatát, hogy ne csak a jég beállításáról, vagy zajlásáról, hanem a jégtakaró vastagságáról, keménységéről és más jellemző adatairól is rendszeresen kapjanak jelentéseket. jelenleg a nappali felmelegedés ellenére is kemény a jég, és a jégtakaró még nem mozdult meg. a vízügyi igazgatóságoknál azonban sokszáz földmunkagép, gépkocsi, cölöpverő és még más berendezés várja teljes készenlétben az olvadást és a jég megindulását. a tiszán és a dunán általában nem egyidőben keletkeznek a jeges árvizek. így lehetőség van arra, hogy átcsoportosítsák az árvédelmi felszereléseket, s/tiszán mellől kapott gépekkel megerősítsék a duna menti vízügyi igazgatóságokat. szükség esetén az építőipar és más iparágak gépeit is igénybe vehetik. a főigazgatóság már egyeztetette és kiegészítette az árvédekezés együttműködési terveit a honvédséggel és a tanácsokkal is.

/folyt.köv./

16.25/a

- 21 -

Pala

bb.33./ hetven-nyolcvan.... folyt. /a

a nappali felmelegedés már némileg csökkentette az ország hótakaróját, de gyorsabb olvadástartól a mélyebb területeken belvizek keletkezhetnek, ezért a vízügyi igazgatóságok készenlétbe helyezték a belvízátelvezető szivattyútelepeket és a hordozható szivattyúkat, ezekkel a berendezésekkel másodpercenként összesen 640 köbméter vizet szivattyúzhatnak, annyit, mint amennyi ennyi idő alatt a dunában lefolyik alacsony vízállásnál, a belvízvesztély elhárítására a termelősövetkezeteknek és az állami gazdaságoknak is fel kell készülni, meg kell tisztítani a vízlevezető árkokat, hogy a hólé ne gyűljön össze a földeken és minél előbb megkezdhesék a tavaszi mezőgazdasági munkákat./mti/

bb 34. kilencvenhat nyerevényautó

i kf/gk vm vg

1963. február 13.

csütörtök délután fél 6 órakor a mom csörsz utcai művelődési házában rendezik a gépkocsi nyerevénybetétkönyvek hetedik sorsolását.

ezuttal 53.166 tízezer forintos betétkönyvre 64 kocsit, 53.384 ötezer forintos betétkönyvre pedig 32 kocsit sorsolnak. a húzások az 1962 október 31-ig váltott és 1963. január 31-én még érvényben levő gépkocsi-nyerevénybetétkönyvek vesznek részt.

a 96 nyerevényautó típusai: moszkvics, skoda, wartburg, trabant, hillmann, simca és renault./mti/

bb 35. 3.000 termelősövetkezetben már megtartották a zárszámadási közgyűlést - egy év alatt 10 forinttal emelkedett a munkaegység értéke a pécsi járásban - 13.400.000 forintot tartalékolnak a barcsi járás termelősövetkezetei

ie vid ö kz hné vm ká

1963. február 13.

a nagyüzemi közös gazdálkodás tavalyi esztendejéről valamennyi termelősövetkezetben elkészült a zárszámadás. atöbb mint egymillió szövetkezeti gazda egész évi közös munkájának eredményeit, tapasztalatait tükröző számításokat a járási tanácsok már csaknem mindenütt felülvizsgálták, s mintegy 3000 termelősövetkezetben a közgyűlés is jóváhagyta az elmúlt évi tevékenységükről szóló jelentést.

/folyt.köv./

16.50/a

- 22 -

PKK

/bb 35. 3.000 termelősövetkezetben.....1.folyt./vm

baranya megye pécsi járásában már megtörtént az adatok összegezése is, ennek a járásnak mint a megye szakemberei hangsúlyozzák, különleges helyzete van baranyában, itt a legnagyobb a munkaerőhiány, itt van a legtöbb apró falu és a legtöbb kis termelősövetkezet, itt volt a legkevesebb szakember, ezek a „leg,,-ek az 1961-es évben még alaposan rányomták bélyegüket a zárszámadásokra, a járás 46 termelősövetkezete közül akkor még 25 volt mérlegghiányos, annyi mint a többi hat járásban összesen, egy-egy munkaegységre - járási átlagban - mindössze 19 forintot fizettek, a zárszámadások tanúsága szerint 1962-ben itt is gyökeres fordulat történt, a belvárdgyulai közös ut termelősövetkezet példájára valamennyi közös gazdaságban bevezették a családi tervezést és munkaszervezést, a termelősövetkezetek háromnegyed részében megkezdték a rendszeres előlegfizetést, s széleskörűen kihasználták a különböző anyagi ösztönzőkben, a prémiumban rejlő lehetőségeket, mindezek együttes hatására megszilárdult a fegyelem, járási átlagban mintegy 20 százalékkal nőtt a közös munkában résztvevő dolgozók - köztük a családtagnak - száma, a munkaerőhiány enyhítésére 1962 végéig másfél száz erőgépet kaptak a gazdaságok, s közülük a hat legnagyobbat teljesen gépesítették, a gazdálkodás színvonalának javítása végett állami támogatással újabb 16 szakember vállalt munkát a pécsi járás termelősövetkezeteiben, így aztán sikerült kiköszörölniök az egy év előtti csorbát, a szövetkezetek több mint kétharmad része teljesítette áruértékesítési tervét, amiért az államtól kétféle forint hitelkedvezményt kaptak, kenyérgabonából például 500 vagonnal, husból 6700 mázsával, tejből 2300 hektoliterrel adtak többet közfogyasztási célokra, mint 1960-ban az átszervezés előtti utolsó esztendőben az egyéni gazdaságok, a 25 mérlegghiányos szövetkezeti gazdaság közül 19 behozta a megelőző évi hiányt, az egy munkaegységre jutó részesedés még így is kereken 10 forinttal magasabb az 1961 évinél s a prémiummal együtt eléri a 32 forintot.

/folyt.köv./

17.08/a

- 23 -

PKK

bb 35. /3.000 termelészövetkezetben ... 2.folyt./ m

a szomszédos somogy megyében elsőnek a barcsi járásban készült el az 1962. évi zárszámadások összesítése. a járás 28 mezőgazdasági és egy halászat termelészövetkezete országosan is figyelemreméltó eredményeket ért el: nincs egyetlen mérleghiányos termelészövetkezet sem, s 25 forintnál kevesebbet sehol sem osztottak munkaegységenként. jelentősen - együttesen 118.770.000/- gyarapodott a járás termelészövetkezeteinek tiszta vagyona. az egy tagra jutó átlagos jövedelem 13.532 forint, a munkaegység járási átlagának értéke pedig 45 forint 43 fillér, valamennyi termelészövetkezet nagy gondot fordított a tartalékok növelésére. az 1963 év üzemi kiadásai fedezésére együttesen több mint 13,400.000 forintot tartalékoltak készpénzben.

a békés megyei újkígyós községben, ahol a 8800 holdas aranykalás termelészövetkezetben együtt gazdálkodik a község egész lakossága, az elmúlt évben az ezt a vidéket különösen erősen sújtó aszály mellett még a jégverés is tetemes kárt okozott. a zárszámadás tanúsága szerint a község azonban még az ilyen arányú elemi csapásokkal is sikerrel vette fel a küzdelmet. a jégveréstől elpusztult kalászosok és egyéb növények helyére általában kapásokat vetettek, s ezzel az eredeti tervhez mérten lényegében kétszeresére emelkedett a munkaigényes kapások területe. a családtagok széleskörű bekapcsolódásával, a tagok szorgalmas, áldozatos munkájával azonban ezzel is megbirkóztak. a kapások területének növelésével arányosan szaporították az állatállományt. jellemző, hogy csak a háztáji portákon 3000-nél több sertést hizlaltak eladásra. a községből és a háztájiból végül is 100 holdanként nem kevesebb, mint 121 mázsa húst értékesítettek. ezzel az okos előrelátással sikerült „kigazdálkodniok”, az ötmillió forint értékű jégkárt, növénytermesztésük hozamának értéke a kedvezőtlen időjárás ellenére több mint hárommillió forinttal haladta meg a megelőző évet. a tagság átlagos munkaegység-teljesítménye 364, átlagos évi keresete pedig több mint 13.000 forint. /mti/

7forinttal

bb 36. hetven kőrös-vidéki termelészövetkezeti gazda indult szerdán harkányba

vid/j/m/ká

1963. február 13.

szerdán a békéscsabai vasutállomásról 70 kőrös-vidéki termelészövetkezeti gazda indult tíznapos téli pihenőre harkányba. a termelészövetkezeti önszervezési csoport a téli idényben már a negyedik üdülőcsoportot indítja erről a vidékről a gyógyfürdőbe. az utasok többsége az alföldi tanyavilág lakója: kétsopronyból, sarkadról, gyomárról egykori kubikusok, aratómunkások pihennek a gyógyhatású fürdőben. /mti/

17.15/a

- 24 -

bb 37. megkezdődött a magyar képzőművészek szövetségének közgyűlése

lv/tné vm sr

1963. február 13.

az édosz székházában szerdán megkezdődött a magyar képzőművészek szövetségének kétnapos közgyűlése. a tanácskozáson megjelent darabos Iván az mszmp központi bizottságának tagja, a párt tudományos és kulturális osztályának vezetője, végül László könnyűipari miniszterhelyettes. ott volt a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa. résztvettek a csehszlovák, bolgár, a német demokratikus köztársaság képzőművészeti szövetségeinek küldöttei.

bence Gyula a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára bevezetőben elmondotta, hogy a felszabadulás óta eltelt 18 év alatt - átmeneti megtorpanás, ingadozás ellenére is - képzőművészetünk fő vonásaiban, tartalmában szocialista szellemben fejlődött és fejlődik. szerves része lett a kulturális forradalomnak, a szocialista művelődésnek, társadalmi szerepe széles mederben bontakozott ki.

a főtitkár ezután elmondotta: - a képzőművészek is örömmel vették hogy az ellenforradalom után lábrakapott tétovázást, az esztétikai bizonytalanságot, - amely már-már a szocialista realizmus elveit fenyegette - határozott, egyértelmű utmutatás váltotta fel. a művelődéspolitikai irányelvekben a párt visszahelyezte jogaiba a szocialista realizmust, messzemenő szabadságot biztosított a népet szolgáló művészetnek, a témaválasztásban, a fel- dolgozás módjában, az irányzatok, a formakísérletek kérdésében.

a művészek tulnyomó többsége megértette és helyesléssel fogadta, magáévá tette a párt politikáját. örömmel vették tudomásul, hogy a párt biztosította a nyugodt alkotómunka feltételeit.

- a nyolcadik kongresszus - folytatta - megerősítette a művelődéspolitikai irányelvekben kifejtetteket. ismét kiemelte a művészi alkotások eszmeiségének, mondanivalójának a szocialista tartalomnak a primatusát. kifejezte reményét: olyan alkotások szülnének majd, amelyekben helyesen és magas művészi színvonalon tükröződnek társadalmunk folyamatai, amelyeknek hőse a szocializmust építő közösségi ember. kifejezte azt a reményét és óhaját, hogy a közelebbi és távolabbi jövőben elérhető művészi alkotások betöltik nemes hivatásukat, segíteni fogják a szocialista ember nevelését.

/folyt.köv./

17.20/a

- 25 -

PKK

bb 37. /megkezdődött ... 1. folyt./ m

- mindennek hatására képzőművészetünk ma ritkán tapasztalt pezsgésben, mondhatni forrásban van. az ujjászületőben lévő képzőművészet művelőinek többsége - szemben a multtal - szorosabban kapcsolódik a szocializmus valóságához. az utóbbi három év alatt rohamos fejlődésnek indult a vidék képzőművészeti élete. megyei, városi pártbizottságok és végrehajtóbizottságok, üzemek, állami gazdaságok, termelőszövetkezetek egyre nagyobb támogatásban részesítik a művészeket, egyre többet foglalkoznak képzőművészeti feladatokkal, s így évről-évre nő a képzőművészet szeretői tábora. évente több százra tehető a vidéken rendezett kiállítások száma. 1961-ben több mint 200.000-el 1962-ben pedig mintegy 400.000-el nőtt a vidéki kiállítások látogatottsága. egy-egy alkotóművész vándorkiállításán bemutatott anyagát tíz és tízezer nézték meg. a tit művészeti választmánya örömmel állapította meg, hogy a művészeti kérdéseiről szóló előadásorozatok felét, képző és zeneművészeti előadások teszik ki.

a továbbiakban a beszámoló a képzőművészek alkotómunkáiról szólt. megállapította, hogy képzőművészeink mind nagyobb érdeklődéssel foglalkoznak mai életünk gondjaival, nehézségeivel, mélységeivel és magasságaival, életünk művészi ábrázolásával: fiatalok s a már nem egészen fiatalok egyaránt. igazolásul jó néhány művésznak, a 9. kiállításán bemutatott alkotását említette.

- a pozitív példák említése - folytatta bence gyula - egy pillanatra sem feledtetheti el képzőművészetünk ellentmondásait, belső problémáit; magán a 9. nemzeti seregszemlén is lemérhető volt néhány. a kiállított és ki nem állított „problematikus”, anyagból világosan kitűnt, hogy önmagában az alapvető társadalmi kérdésekben való egyezés, korántsem jellemző az ideológiai, esztétikai, művészetelméleti kérdések egész sorára. a ma művészténeke, képzőművészetének az értékelése igen változatos képet mutat. el kell határolni magunkat azoktól, akik megnyugodtak a naturalista sablonokban, akik konzervatizmusukkal nem segítik, hanem gátolják a fejlődést. de nyilvánvaló, hogy a mindenáron való formakultusz, a tartalmi problémák megoldása elől való kitérést jelenti eltérést a képzőművészet legnagyobb hivatásától, attól, hogy segítsen megvilágítani „az ember által felismert törvényszerűségeknek az emberiség javára való felhasználása követelményét”, a formát - a tartalomhoz illeszkedő formát - minden időben fel kell találni. ezért keresik művészeink az újat, mert az új társadalmi mondanivalónak alkalmatlan a konvencionális forma. /folyt.köv./

17.30/a

- 26 -

PK

/bb 37. megkezdődött.....2.folyt./vm

a képzőművészet jövője fejlődése szempontjából igen fontos, hogy a mai úgynevezett modern irányzatok megítélését rendkívül differenciáltan értelmezzük. egyfelől tisztázni kell, hol akarja a modern művészet, a valóságban rejlő törvényszerűségeket a maguk teljes filozófikus elvontságukban megjeleníteni, másfelől, hol akarja a „modernizmus”, a tudattal szemben a szubjektív, az ösztönös jelentkezését abszolutizálni. s hol válik az absztrakt művészet a tartalom tagadásával, a monopolkapitalista világ ellentmondásait elleplező eszközzé. ugyanakkor kár lenne tagadni, nyugat eredményeit például a kifejezési eszközök gazdagításában, amelyeket érdemes tanulmányozni.

a referátum ezután hangsúlyozta, hogy az elvi, elméleti és konkrét gyakorlati problémák tisztázásához nyílt eszmecserékre, termékeny vitákra, élő képzőművészeti kritikára van sürgetően szükség.

bence gyula foglalkozott az iparművészet szerepével, helyzetével, jelentőségével. többek között megállapította:

- iparművészetünk problémái ellenére a megújulás állapotában van. nem kell különösebb körültekintés ahhoz, hogy városaink „képén”, népünk öltözködésén, berendezésén felfedezzük a hatalmas fejlődést, amely természetesen az izlés hatásával kölcsönhatásban van.

- az elért eredmények megnyugtató biztosítékot jelentenek, hogy a továbbiakban az iparművészet még gazdagabb fejlődésnek indulhat hazánkban. most gyümölcsöződik már az az erőfeszítés, amelyet az iparművészeti főiskolán folytatnak. fejlődik fiatal iparművészgárda, s egyre több iparág igényli a tervezőművészt. a társadalom részéről is fokozottan jelentkezik az igény a korszerű, esztétikailag tetszetős tárgyak iránt - mondotta.

bence gyula befejezésül arról a feladatról szólt, amely a közönség igényének, izlésének fejlesztéséből a képzőművészekre hárul.

a beszámolót vita követte./mti/

- . -

17,33/m

- 27 -

PK

bb 38. Losonczi pál látogatása szekszerdon

vid/tné/m/ká

1963. február 13.

Losonczi pál, az mszmp a központi bizottságának tagja, földművelésügyi miniszter szerdán szekszárdra látogatott, ahol résztvett a béri balog ádám termelőség-összevetés zárszámadási közgyűlésén. Ott volt a közgyűlésen szóczó józsef, az mszmp tolna megyei bizottságának első titkára, valamint vigh dezső, a megyei tanács elnökhelyettese, aki a szövetkezetet patronálja.

a szövetkezetnek ez volt a második zárszámadása, s az 500 tag jó munkáját a részesezés is tükrözi: tavaly ilyenkor 31 forint, most pedig 40 forint 19 fillér volt a munkaegységenkénti részesezés. /mti/

...-

bb 39. ausztriába utazott a debreceni tudományegyetem rektora

vid/fm/tné/m/fm

1963. február 13.

dr. sulán béla, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem rektora ausztriába utazott. hétnapos ausztriai tartózkodása alatt az innsbrucki és a grazi egyetemen előadásokat tart nyelvészeti kérdésekről. /mti/

...-

bb 42. nemes dezső a 13. kerületi értelmiségi gyűlésen

k vt/hné/m/sr

1963. február 13.

a magyar szocialista munkáspárt 13. kerületi pártbizottsága és a hazafias népfront 13. kerületi elnöksége szerdán délután értelmiségi gyűlést rendezett a frangepán utcai fémmunkás művelődési otthonban. a gyűlés résztvevőit kónyi gyula, a 13. kerületi pártbizottság titkára üdvözölte, majd nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről. /mti/

...-

17.40

- 28 -

Handwritten signature

bb 41. brutyó jános nógrád megyében

vid gk vm

1963. február 13.

szerdán reggel kétnapos látogatásra nógrád megyébe érkezett brutyó jános, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára, nógrád megye lista-vezető országgyűlési képviselőjelöltje. brutyó jánost szerdán délelőtti a megyei pártbizottság vezetői fogadták, majd jakab sándornak, a nógrád megyei pártbizottság első titkárának és jedlicska gyulának, a salgótarjáni pártbizottság titkárának és jedban meglátogatta a salgótarjáni acélárugyárat. a gyárban antal gyula igazgató, szöcs gyula főmérnök, tóth károly, a pártbizottság titkára és miklós mihály, a szakszervezeti bizottság titkára ismertette üzemük eddigi fejlődését és terveit. a képviselőjelölt ezután felkereste a közelmúltban korszerűsített hengerművet, a huzalművet és a kovácsológyárat. ezután találkozott a gyár szocialista brigádjainak vezetőivel. a délutáni órákban több száz acélgyári dolgozó részvételével választási gyűlést tartottak a salgótarjáni acélárugyár művelődési otthonában. a gyűlésen brutyó jános mondott beszédet.

brutyó jános bevezetőül a magyar választási rendszer demokratizmusáról beszélt.

- nem meglepetés - mondotta - hogy nálunk egyik jelölt sem ígér olyasmit, ami ellentétben állna a másikkal a szavaival. ez abból fakad, hogy a nép képviselői kivétel nélkül a legszentebb ügyet, a szocializmus felépítésének ügyét kívánják szolgálni, ebben nincs köztük különbség.

- bírálóink vádjának megcáfolására, hogy nálunk nem a nép jelölt, az egyik legjobb példa éppen nógrád megye, ahol a választópolgárok 70 százaléka - sőt a salgótarjáni járásban 82 százaléka - vett részt a jelölt gyűléseken.

/folyt.köv./

17.44/a

- 29 -

Handwritten signature

bb 41. /brutyó jános ... 1. folyt./m

- nálunk a kapcsolat a választók és a választottak között - folytatta - állandó. nógrád megyében például a megyei, a városi és a járási tanácsstagok 1779 fogadónapot tartottak és munkájukról 13.197 alkalommal számoltak be a választóknak. a különböző tanácsok állandó bizottságai pedig több mint nyolcezer tanácskozáson döntöttek a felmerült kérdésekben.

- a választásokkal most is mindenekelőtt demokratikus rendszerünket kívánjuk tovább erősíteni, hiszen céljainkat nemzeti összefogással akarjuk megvalósítani. de ezen mi - szemben a Letűnt uralkodósztályok nézeteivel - azt értjük, hogy munkások, parasztok, értelmiségiek közösen dolgozunk a proletárhatalom megerősítésén, népgazdaságunk fejlesztésén és ugyanakkor közösen élvezzük a szocialista rendszer javait, előnyeit is.

- és ezek az előnyök szemelláthatók - folytatta brutyó jános, - nógrád megyében az elmúlt négy év alatt felére csökkent a gyermekhalandóság és megduplázódott a bölcsődékben a férőhelyek száma. pedig sokan emlékezhetnek még azokra az időkre, amikor minden ezer újszülött közül 131 halt meg röviddel születése után.

- a régi felsőház egyik tagja mondotta 1932-ben, hogy akárhány házat járt végig a megye falvaiban, egyikben sem akadt egyetlen pengő sem. természetesen a sok jól gazdálkodó termelészövetkezet mellett vannak még gyengék is, de kenyér- és ruhaanyagok sehol sincsenek. a falusi és a városi gyermekek öltözködése közt ma semmi különbség nincs. a felnőttek pedig a művelődési otthonokban olvasnak, tanulnak, szórakoznak.

beszélt brutyó jános a megye lakáshelyzetéről is. salgótarjánban 1958-tól 1961-ig 971 új lakás készült el. 1961-re beépült a régi vásártér és ott csaknem ezer család kapott lakást. négy év alatt a megyében összesen 6.651 új lakást adtak át a dolgozóknak. régebben ennyi lakás évtizedek alatt sem épült.

lakásgondjaink ezzel természetesen nem szűntek meg salgótarjánban sem, másutt sem - de ami hátra van még, azt is megoldjuk a 20 éves távlati terv keretében.

az elmúlt négy évben országos viszonylatban jelentősen előre léptünk az ipari termelés és a mezőgazdaság fejlesztése terén, s ugyanez a fejlődés figyelhető meg nógrád megyében is. ezt jól jellemzi a salgótarjáni acélárugyár példája, amelynek fejlesztésére a második és a harmadik ötéves tervben a kormányzat összesen körülbelül 1.6 milliárd forintot fordít. ezeknek a beruházásoknak a célja pedig nemcsak a termelés fokozása, a méret- és termékválaszték bővítése, valamint a minőség javítása, hanem a nehéz fizikai munka megszüntetése, általában a munkakörülmények javítása is. /folyt.köv./

18.00/a

- 30 -

1970

Handwritten signature

bb 41. /brutyó jános ... 2. folyt./ m

az acélárugyár fejlesztésében a legnagyobb jelentőségű tényként brutyó jános az új hideghengermű építését említette, ami a második ötéves terv időszaka alatt befejeződik, s közép-európa legkorszerűbb hidegszalag-hengersora lesz. a harmadik ötéves terv időszakában pedig a hideghengermű új berendezésekkel bővül, amelyek egyaránt alkalmasak lesznek a gyengén és az erősen ötvözött acélok hengerlésére.

ugyanakkor a kormányzat az acélárugyárban az első ötéves tervidőszaktól kezdve kerekén 35 millió forintot költött szocialis jellegű beruházásokra. ebből 18 millió forintos értékben mintegy háromszáz szolgálati lakás épült, lakják már a 170 személyes, központi fűtéssel, kultúrteremmel ellátott, korszerűen berendezett munkásszállást is, és ezenkívül a vállalat minden évben újabb és újabb ötmillió forintot költ a szolgálati lakótelepekre. ugyan-csak évente öt és fél millió forint jut a dolgozóknak munka- és védőruhával, védőételekkel és védőitalokkal való ellátására is.

a négy év beruházásai egyébként az egész megyére számítva megközelítik a kétmilliárd forintot. működik már az új kórház - sőt bővítése is folyamatban van - és hetvennél több orvos gyógyít a megyében, mint négy évvel ezelőtt. épül az új szálloda is. a társadalombiztosításban részesülők száma az 1958. évi, mintegy 68.000-ról 1961-ig több mint 105.000-re nőtt. a kereskedelem az elmúlt négy év alatt 26.5 százalékkal növelte forgalmát. négy éve még csak 170 televízió volt a megyében, tavaly már több mint 2.700.

- nógrád megye mezőgazdaságában is uralkodó vált már a szocialista szektor - folytatta brutyó jános - a szántóterület 96 százalékát szocialista üzemek dolgozói művelik. azt a 266 millió forintot, amit a megye mezőgazdasága az utolsó három év alatt beruházásra kapott, elsősorban jobb gazdasági felszerelések beszerzésére és építkezésre fordították, s az idén újabb 120 erőgép érkezik a termelészövetkezetekbe. a két aszályos esztendő természetesen itt is éreztette hatását, de a parasztság nagyon sokhelyütt szinte hősiessé erőfeszítéseket tett a terméseredmények növeléséért. /folyt.köv./

18.09/a

1970

Handwritten signature

- 31 -

/bb 41. brutyó jános.....3.folyt./vm

- ugyancsak a hőstettek újabb példái születtek legutóbb a kemény tél okozta gondok csökkentésére a bányákban és számos más munkaterületen nógrád megyében is.

- az elmúlt években-állapította meg brutyó jános - tovább fejlődött a szocialista demokrácia és a szocialista törvényesség. a szakszervezethez azonban - még elég gyakran fordulnak orvoslásért a törvényesség megsértése miatt. Le kívánom szögezni: a mi törvényeinket nincs joga senkinek - sem gyárigazgatónak, sem tanácstitkárnak, sem országgyűlési képviselőnek, sem tanácsagnak, sem pedig a dolgozóknak - figyelmen kívül hagyni, semmibe venni. a törvénytörők ellen ezután még szigorubban járunk majd el, mint eddig tettük.

- ha elérkezik február 24-e, dolgozóink bizonyára azzal a tudattal szavaznak majd pártunk politikájára és a jelöltekre, hogy ezt a politikát továbbra is érdemes támogatni és folytatni. mi, jelöltek pedig csak azt ígérhetjük, hogy azt a politikát, amelyet a párt irányításával és vezetésével évről-évre eredményesebben alkalmazzuk, továbbfejlesztjük az élet minden területén - fejezte be beszédét brutyó jános a gyűlés részvevőinek tapsa közepette.

/mti/

- . . -

bb 44. eltemették kárpáti aurélt

t sr/tné vm sr

1963. február 13.

szerdán kísérték utolsó útjára kárpáti aurél kossuth díjas író, kritikust, ujságíró, az írószövetség választmányának tagját, a magyar pen club alelnökét. koszorúkkal övezett ravatalát a farkasréti temetőben az írók, az ujságírók, a barátok, a tisztelők, az elhunyt családtagjai állták körül. ott volt köpeczi béla, a m.m. kiadói főigazgatóság igazgatója is. fodor józsef kossuth díjas költő a magyar írók szövetsége, a magyar pen club, a magyar irodalom nevében vett bucsut kárpáti auréltól. méltatásában kiemelte, hogy kárpáti mint kritikus, a színház, az irodalom, a képzőművészet terén is méltón haladt a legjobbak útján. macaulay izgalmas nyugalma és tárgyilagossága, sainte beuve jólinformáltsága, bjelinszkij messzenéző perspektívájú radikalizmusa és gyulai pál meg nem alkuvó szenvedélye vezette tollát. esszék, kritikák, elbeszélések a katona józsef regényig -jelzik útját.

/folyt.köv./

18.15/a

- 32 -

1920

PKR

/bb 44. eltemették.....1.folyt./vm

- a tevékeny szív, a tanító száj néma, a betűket rovó kéz hideg. halálba, multba hültek a forró színházi esték, az izgalmas redakciós órák; lementek a függönyök, a te kezéd nem rója már szorgalmasan a papírt. kárpáti aurél mértékadó, bölcs véleményét nem ontják már a dübörgő rotációsok. nem tanítja többé a prózairó ifjakat, nem jönnek hozzá többé az ifjú költők... szavaidat, példádát s amíg élnek, felejthetetlen emlékedet, csöndben őrszi majd a magyar irodalom - fejezte szavait fodor józsef.

a magyar ujságírók országos szövetsége nevében mátrai betegh béla bucsuzott az elhunytól.

- a teljes áttekintés volt legfőbb kritikusi és ujságírói ismertető jele. a gondolatok, amelyeket a sorok között kifejtett, meleg, értő szívében játszódtak le; mindaz a reagálás, amely a szinpadi pillanat hatása alatt kiteljesült. szenvedélye, öröme, haragja, melegsége, embersége a tolla végén buggyant ki, mint a könny, indulatapedig ott villámlott, mint a kardok élén a bátorság.

- a napokban elhunyt amerikai költő, robert frost, aki különben kárpáti auréllal majdnem egyidős volt - az irodalom „nagy öregeinek, egyike írja valahol: „ a vers kezdődjék gyönyörködésben és végződjék bölcsességben, „ ez volt kárpáti aurél ujságírói és kritikusi ars poeticaja is. írásaiban az tükröződik, hogy gyönyörködött a világban, gyönyörködött a világ nagy műveiben, örömet gyönyörködtetve tudta továbbadni másnak, élményeit szépséggel átítatva tudta közölni olvasóival, véleménye pedig a világról és a művekről bölcs volt és szilárd. a magyar szellemi élet nagy öregjét, az ujságírótársadalom nagy halottját nehéz gyászban most eltemetjük.

a bucsubeszéd után kárpáti aurél koporsóját leeresztették a sirba - a hantra pedig rákerültek egymásután az emlékezés, a szeretet, a tisztelet virágai, koszorúi./mti/

- . . -

18.20/a

- 33 -

1920

PKR

bb 40. orvosküldöttség utazott kubába

tné/m/sr

1963. február 13.

a kubai kormány meghívására magyar delegáció - dr. kellner béla professzor, dr. kerpel -fronius ödön professzor, dr. koref oszkár professzor, és dr. véghelyi péter docens - utazott kubába a 10. nemzeti orvoskongresszusra a magyar orvostudomány képviselőiben. /mti/

bb 43. jelentősen javult a cigánylakosság helyzete a kisvárdai járásban - a cigánygyermek 93 százaléka jár iskolába

vid/fm/tné/m/fm

1963. február 13.

a kisvárdai járási tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén többek között a cigánylakosság helyzetéről tárgyalt. megállapították, hogy az elmúlt években a községi tanácsok és más szervek eredményesen foglalkoztak a cigánylakosság életkörülményeinek javításával. a járásban élő 1587 munkaképes cigánylakos közül 650-en az iparban, 236-an pedig a mezőgazdaságban dolgoznak. hetvenheten üzik az ősi foglalkozásokat: kosárfonást, a vályogvetést, a lábtörlőkészítést, 445-en alkalmi munkából élnek, és mindössze 189-en vannak még olyanok, akik sehol sem dolgoznak. fokozatosan csökken a cigánytelepek lakóinak száma. a 642 család közül 282 már a községekben lakik. többen építettek családi házat otp-kölcsonból. egészségügyi és kulturális vonatkozásban is történt előrehaladás. a cigánylakosság zöme rendszeresen részt vesz a tüdőszűrő vizsgálatokon. a tanköteles gyermekek 93 százaléka jár iskolába. a felnőttek között még sok az írástudatlan, de ezek száma csökken, mert évenként közülük 65-70-en végzik el az alapismereti tanfolyamot. a kulturális élet is kezd kialakulni. fényesítik például mozga jános igazgatótanító vasárnap délelőttönként a telepen tartott előadásokat, írni-olvasni, énekelni tanította a lakókat, s ennek eredményeként cigányegyüttest alakítottak. /mti/

- 34 -

18.40/a

1970

PKK

bb 45. első választók bálja a tiszaparti új városban

vid fm/tné vm fm

1963. február 13.

tiszaszederkény község határában új város épül a tiszai vegyikombinát és a tiszapalkonyai hőerőmű dolgozói részére. eddig mintegy 700 lakás készült el, korszerű iskola és bölcsőde kezdte meg működését és az épületekben modern üzletek nyitottak. a fiatal város lakóinak átlagos életkora 26 év. ezenkívül az építő és szerelő vállalatok munkahelyein többszáz olyan fiatal dolgozik, akik az üzemek kényelmes szállásain találtak második otthonra. ezek a fiatalok védnökséget vállaltak a vegyipar fejlesztése felett és versenyt indítottak a különböző építkezések és szerelések határidejének megrövidítésére.

a városi és nagyüzemi kisz-bizottság nagy gondot fordít arra, hogy a fiatalok hasznosan töltsék szabadidejüket. ezért az új városban - a tiszai vegyikombinát vezetőinek segítségével - ifjúsági klubot létesítettek, amelyet radnóti miklósról neveztek el. a klubban televízió, magnetofon, társasjátékok és 200 kötetes könyvtár áll a fiatalok rendelkezésére. ugyancsak a városi és nagyüzemi kisz-bizottság javaslatára az új város vendéglőjét ifjúsági szórakozóhellyé nyilvánították. itt az első nagyszabású rendezvényre szerdán délután került sor. a tiszai vegyikombinát, a tiszapalkonyai hőerőmű és az új város első választó polgárai jólsikerült bálon együtt szórakoztak a gyárak vezetőivel. a bál szünetében a kisz-bizottság emléklapot adott át a tiszaparti város első választóinak. /mti/

bb 46. a világ ifjúsága teljes számban vegyen részt a békeharcban - a divsz végrehajtó bizottságának határozata

i ni/gk/m/fm

1963. február 13.

a demokratikus ifjúsági világszövetség végrehajtó bizottsága február 6-tól 9.-ig budapesten tartott ülésén meghatározta a szövetség legfontosabb feladatait a nemzetközi ifjúsági mozgalomban.

a határozat hangsúlyozza, hogy a világ ifjúságának - ma inkább, mint bármikor - teljes számban részt kell vennie azokban a harcokban, amelyek sikeres megvívása jövőjét meghatározza. ennek megfelelően a legelső feladat: latba vetni mindent, hogy a fiatal nemzedék legszélesebb rétegei résztvegyenek a békéért és a le-szerelésért folytatott küzdelemben. /folyt.köv./

18.50/a

1970

-35-

PKK

bb 46. /a világ ... 1. folyt./ m

a divsz teljes mértékben támogatja a nemzetközi ifjúsági leszerelési értekezlet összehívásának gondolatát. ez a tanácskozás még nagyobb arányban kibontakoztatja a békéért, a népek függetlenségéért, a különböző országok békés egymás mellett éléséért harcoló ifju nemzedék egyesített erőit.

- az ifjúságnak minden erejét arra kell összpontosítania, hogy elősegítse az imperialista fegyverkezési politika visszaszorítását, mert a fegyverkezés súlyos árnyékként nehezedik az ifjúság életére, s fenyegeti jövőjét is. az ifjúság nemzetközi összefogása nagyjelentőségű a német kérdés békés megoldása, a német békeszerződés megkötése, a két német állam békés egymás mellett élésének megvalósítása szempontjából. az ifjúság tevékeny részvétele, számtalan kezdeményezése hozzájárulhat a béke-világtanács által javasolt leszerelési világmozgalom sikeréhez.

- még inkább fokozni kell az ifjúságnak az imperializmus, a gyarmatosítás mindennemű formája ellen, a népek szuverenitásáért és nemzeti függetlenségéért folytatott harcát - mutat rá a határozat - valamennyi ország fiataljai megünneplik április 24-ét, a gyarmatosítás ellen vívott harc nemzetközi napját. ebből az alkalomból a divsz algéria fővárosában, az ottani ifjúsági szervezetekkel együttműködve nagyszabású megmozdulást rendez.

a határozat a továbbiakban felszólítja a világ ifjúságát, hogy minden erejével támogassa a 2. latin-amerikai ifjúsági kongresszus előkészítését. az ifjúságnak ez az újabb nemzetközi összejövetele rendkívül fontos esemény lesz majd a latin-amerikai ifjúsági mozgalom egysége és harca szempontjából. a küzdelem célja: a nemzeti felszabadulás, az ifjúság jobb jövőjének biztosítása, az amerikai imperialisták és a nagy földbirtokosok kizsákmányoló uralmának felszámolása. a kongresszus sikere előmozdítja majd, hogy a világ békéjéért, a nemzetek függetlenségéért és az emberiség haladásáért küzdő ifjúság hatalmas egységfrontja tovább erősödjék.
/mti/

19.12/a

- 36 -

PKR

bb 47. készül az automatikus 128-csatornás sugárfizikai analizátor - variálható alapkészülékekből építik az új típusu nukleáris műszereket - kísérletek az atomreaktorok folyékony hűtőanyagával - sajtótájékoztató a központi fizikai kutató intézetben

t sl/sze vm vg

1963. február 13.

a központi fizikai kutató intézet vezető munkatársai szerdán tájékoztatták az újságírókat az intézet munkájáról, a korszerű nukleáris műszerek kialakításában elért eredményekről. a sajtóértekezleten résztvevő bognár géza, a magyar tudományos akadémia főtitkárhelyettese és kőkény mihály, az országos atomenergia bizottság titkára. ott volt jánossy lajos akadémikus, az intézet igazgatója is.

náray zsolt, az intézet elektronikus főosztályának vezetője elmondotta, hogy a korszerű nukleáris méréstechnika bonyolult és az esetek többségében automatizált mérőberendezéseket igényel, ugyanakkor az alpmérések elvégzéséhez viszonylag egyszerű műszerek is megfelelnek. tekintve, hogy a bonyolult berendezések is tulajdonképpen különféle alpműszerek kombinációjából tevődnek össze, felmerült az a gondolat, hogy kidolgozzák a variálható alpműszerek rendszerét. ezekből azután tetszés szerinti csoportosításban építőköcszerűen igen gyorsan össze lehet rakni a kívánt bonyolultabb berendezést. az intézet eddig harminc ilyen „építőelemet”, állított elő, ebből 13 külön-külön egyedi mérési-célokat szolgál. a további 17 fajta alpműszerből azonban különféle kombinációkban nyolcféle rendeltetésű nukleáris berendezést építettek, amit a helyszínen be is mutattak az újságíróknak. van például olyan kombinált műszerük, amely automatikusan méri, összegezi és írásba rögzíti az atomrészecskék számát. egy másik berendezés a röntgeng dózisok mérésére alkalmas. összeállítottak az üzemi izotóplaboratóriumok számára használható részecskeszámláló és több más műszert is.

a variációs elv alapján készülő berendezéseknek nagy előnye, hogy egy-egy alkatrészt üzemzavar esetén szinte percek alatt ki lehet cserélni. nem kevésbé hasznos ez a módszer az üzemszerű gyártás szempontjából, mert a műszerek alapegységeit ilymódon az eddiginél jóval nagyobb sorozatokban tudják előállítani.

/folyt.köv./

19.20/a

- 37 -

PKR

/bb 47. készül az1.folyt./vm

a sajtótájékoztatón bejelentették, hogy sikerült kialakítani a magfizikai és magkémiai alap kutatások egyik világszinten is igen korszerűnek számító eszközét, az automatikus 128 csatornás analízist. a berendezés a gyakorlati kutatások területén a kémiai uton történő analízist helyettesíti az anyagminták sajátosságainak vegyi tisztaságának vizsgálatánál. a megvizsgálandó anyagmintát sugárzóvá teszik s ennek alapján pontos képet kapnak az anyag összetételéről. ezt a berendezést már készítik kisebb sorozatban, a nagyobb sorozatu gyártás természetesen az iparra vár. az automatikus analízistornak az atomfizikában csakugy nagy hasznát veszik, mint a félvezetőkkal kapcsolatos kutatásnál, gyártásnál.

szabó ferenc főosztályvezető a reaktorkutatásban elért eredményekről és a folyamatban lévő munkákról szólt. a többi között elmondotta, hogy atomreaktor már számos országban üzembe helyeztek, a kutatások azonban mindenütt nagy erővel folynak tovább, hogy a reaktortechnikát tökéletesítsék, s kidolgozzák a műszaki és gazdasági szempontból egyaránt leghasznosabb típusokat. arra természetesen nincs kilátás, hogy Magyarországon belátható időn belül saját erőből teljes atomreaktor, atomerőművet állítsunk elő, más országokkal együttműködve azonban mi is részt veszünk különféle fontos részfeladatok megoldásában. jelenleg olyan szerves folyékony anyaggal kísérleteznek, amely alkalmas a neutronok lelassítására és egyben az atomreaktorban fejlődő hő eltávolítására. más országok a folyékony anyagokon kívül különféle légnemű anyagokkal vagy nehézvízzel és egyébekkel igyekeznek gazdaságosan és műszakilag tökéletesen megoldani a reaktorok hűtését. nemrég elkészült az ugynevezett kísérleti zónahurok, amely a magas hőmérséklet és a reaktorsugárzás kémiai hatásának vizsgálatát szolgálja. ennek főalkatrésze egy csőrendszer, amelyet a 2.000 kilowatt teljesítményű kísérleti atomreaktorban helyeztek el. a csőrendszerben a reaktor hűtésére szánt kísérleti folyadék cirkulál, s pontosan meg tudják figyelni, hogy ennek a különleges folyadéknak milyen tulajdonságai vannak, hogyan reagál a reaktor különféle behatásaira, milyen gyorsan bomlik, egyszóval alkalmas-e az említett célra, ha nem, milyen módosításokat kell rajta végrehajtani.
/folyt.köv.-/

19.29/a

- 38 -

/bb 47. készül az2.folyt./vm

az intézet vezetői utaltak arra, hogy atomfizikai kutatásaink eredményeként az utóbbi esztendőben több éves elmaradást pótolunk, de még nagy erőfeszítéseket kell tenni ahhoz, hogy elérjük a világszínvonalat. több tekintetben azonban, mint például egyes nukleáris műszerek gyártásában máris az iparilag legfejlettebb országok szintjére emelkedtünk. a további sikeres előrehaladáshoz az ipar, mindenképp a műszeripar nagyarányú közreműködésére, a legújabb típusu műszerek üzemszerű gyártásának mielőbbi megkezdésére van szükség./mti/

bb 48. czinege lajos a tiszainokai szabadság termelőszövetkezet zárszámadó közgyűlésén

i via fm/vm fm

1963. február 13.

czinege lajos, az mszmp politikai bizottságának póttagja, honvédelmi miniszter, szolnok megye országgyűlési képviselőjelöltje szerdán ellátogatott a tiszainokai szabadság termelőszövetkezetbe. résztvett és felszólalt a közös gazdaság zárszámadó közgyűlésén, majd elbeszélgetett a szövetkezet vezetőivel és tagjaival./mti/

bb 50. somogyi miklós látogatása a peremartoni vegyiművekben

vid gk vm fm

1963. február 13.

somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke szerdán bakos istvánnak, a veszprém megyei pártbizottság első titkárának és háry bélának, a veszprémi járási pártbizottság titkárának társaságában a peremartoni vegyiművekbe látogatott. a szot elnöke tanulmányozta az üzem munkáját és a dolgozókkal termelési kérdésekről beszélgetett. délután veszprémben a szakszervezetek megyei tanácsának székházában tájékoztatót tartott az időszzerű politikai kérdésekről./mti/

bb 53. időjárásjelentés

sze/m/la

1963. február 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. február 13-án, szerdán este:

párás, sok helyen ködös idő

várható időjárás csütörtök estig: néhány helyen kisebb havazás, mérsékelt, a dunántulon élénk északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 0- plusz 4 fok között./mti/

19.40/a

- 39 -

bb 49. ,,arra a politikára kérjük választóink szavazatát, amelyet eddig folytattunk,, - gáspár sándor beszélt a beloiannisz gyárban tartott választási gyűlésen

t zs/tm/m/sr

1963. február 13.

szerdán a beloiannisz híradástechnikai gyárban választási gyűlést tartottak. a gyűlésen a gyár mintegy nyolcszáz dolgozója vett részt, de ott voltak a 11. kerület több nagyüzemének, a budapesti hajtóműgyár, a kábel és műanyaggyár, a kismotor és gépgyár és a gamma munkáskollektíváinak képviselői is. az elnökségben helyet foglalt gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, kanczler gyula, a 11. kerületi pártbizottság titkára, galambos dezső, a kerületi tanács elnöke, dr. pongrácz kálmán, a 11. kerület képviselőjelöltje, vankó gyula, a gyár igazgatója, kalauz istván, az üzemi pártbizottság titkára, vilcsék jános, az üzembizottság titkára, és süttö lajos, a beloiannisz kisz-szervezetének titkára.

a választási gyűlést kalauz istván nyitotta meg, majd a résztvevők nagy tapsa közben gáspár sándor lépett a mikrofonhoz. bevezetőben a február 24-i országgyűlési és tanácsstagi választások előkészületeiről beszélt.

- az elmúlt hetekben jelölőgyűlések tizezreire vitattuk meg dolgozó népünkkel eddigi munkánkat, eredményeinket, terveinket, s természetesen azt, kik a legalkalmasabbak a különböző közéleti funkciók, a megítélt képviselői, illetőleg tanácsstagi tisztség betöltésére. választási rendszerünk demokratizmusának fényes bizonyítéka, hogy ezeken a tanácskozásokon mintegy három és félmillióan vettek részt, s csupán budapesten - ahol 68 képviselőt, 34 pótképviselőt, és mintegy 3.300 tanácsstagi jelöltet - a gyűléseken több mint huszezren szólaltak fel, mondták el észrevételeiket, a jelöltekkel kapcsolatban, adtak hangot szűkebb pátriájuk gondjainak, problémáinak. a széleskörű vitát és élénk eszmecserét jól jellemzi, hogy budapesten 107 körzetben az eredetileg javasolt személy helyébe mást állítottak, 117 esetben pedig két-két jelöltet indítványoztak a hazafias népfront listáira.

- ezekben a napokban sokakban felmerül a kérdés: a választás napján mire is szavazunk? nos, a választ röviden úgy fogalmazhatjuk meg, hogy arra a politikára, amelyet eddig folytattunk! e politika eredménye, hogy hazánkban leraktuk a szocializmus alapjait, s megszüntettük a társadalmi igazságtalanságokat. /folyt.köv./ 19.47/a

bb 49. /,, arra a ... 1. folyt./ m

az idősebbek emlékezetében bizonyára még elevenen él, mit jelentett a kinzó létbizonytalanság, a munkanélküliség, a nyomor, milyen is volt a három millió koldus országa. ma minderről mult-időben, csupán emlékként beszélhetünk, s bátran elmondhatjuk: népiünk rálépett a felemelkedés, a boldogulás útjára. persze 20-25 évvel ezelőtt is voltak olyan munkáskategóriák, értelmiségi rétegek, amelyek esetleg jobban éltek akkor, mint ma. ha azonban egész társadalmunkat nézzük, a magyar dolgozók összességét tekintjük, büszkéek lehetünk a fejlődésre, nagyszerű eredményeinkre. hogy csak néhányat említsék: olyan nyugdíjrendszerünk van, amely - bár természetesen tovább javítható - kiállja az összehasonlítást a világ bármely országának nyugdíjrendszerével. a három millió koldus országát szocialista uton haladó, virágzó országgá változtattuk, s építésünk további tervei azelőtt szinte elképzelhetetlen, utópisztikusnak tűnő távlatokat nyitnak meg előttünk.

- pártunk politikájának egyik legfontosabb alapelve, hogy a vezetés gondjait megosztja az egész néppel, a dolgozók legszélesebb rétegeivel. s ezen a jövőben sem változtatunk, minden fontosabb döntés, jelentősebb elhatározás előtt kikérjük a dolgozók véleményét, megvitátjuk az elképzeléseket, a terveket, és javaslatokat, s azután kezdünk a végrehajtáshoz. kritikusaink ugyan jócskán akadnak nyugaton is, mi azonban úgy véljük, hogy munkánkat ,,csak,, két kritikus szava határozza meg: a magyar dolgozó népé, és a nemzetközi munkásmozgalomé.

gáspár sándor ezután rámutatott, hogy az országos fejlődéssel párhuzamosan gazdagodott, fejlődött és szépült budapest is.

- fővárosunk, a magyar munkásmozgalom bölcsője, sok új létesítménnyel, kulturális, egészségügyi oktatási és egyéb intézménnyel gyarapodott - folytatta gáspár sándor. ki ne lenne büszke épülő városnegyedekre, a neonfényben fürdő nagy-köruttra, az új déli pályaudvarra, a csillogó, gazdag kirakatokra, és budapest sok-sok más ujdonságára! a fények mellett azonban nem hunyhatunk szemet az árnyak felett sem, az eredmények mellett látjuk, ismerjük a gondokat és nehézségeket is. egyik probléma a lakáskérdés. a 15 éves lakásépítési program végrehajtásával alapvetően megváltozik majd a helyzet. gondolnunk kell azonban arra is, hogy hiába tesz a főváros bármilyen erőfeszítést a lakásépítések ütemének gyorsítására, új otthonok tető alá hozatalára, ha nem sikerül gátat vetni a ,,pestre-áramlásnak,, a túlszűfolttság csökkentésére szakembereink már kidolgozták a konkrét, részletes terveket. /folyt.köv./

19.55/a

bb 49. /,,arra a ... 2. folyt./ m

elsősorban az ipartelepítés hibáit kívánjuk lenyesegetni, megszüntetni, s ezzel párhuzamosan a vidék iparosítását állítjuk előtérbe. a fővárosban levő üzemeket három kategóriába soroltuk. az elsőbe azok tartoznak, amelyeknek budapestben-maradása indokolt, és amelyek tovább fejleszthetők. a másodikba azok, amelyeknek fejlesztését, bővítését nem engedélyezzük, a harmadikba pedig azokat soroltuk be, amelyeket budapestről ki kell teleptetni. ennek végrehajtása természetesen csak fokozatosan történhet.

- másik sürgető gondunk és feladatunk a főváros közlekedésének javítása. igaz, az elmúlt években nagy erőfeszítéseket tettek a közlekedés vezetői a forgalom zökkenőmentes lebonyolítására, s nem is eredménytelenül. szembe kell azonban néznünk azzal a ténnyel, hogy a közlekedést az eddigi, hagyományos eszközökkel nem javíthatjuk tovább. trolibuszok, autóbuszok, villamosok számaival bővült a kocsipark, s ha legforgalmasabb utvonalaikon további szerelvényeket állítanak be az egyik akadályozná a másikat, a közlekedésben.

- szakembereink behatóan tanulmányozzák, vizsgálják a lehetőségeket. a közeljövőben bizonyos javulást várhatunk az erzsébet hídtól, amely ha elkészül, feltétlenül gyorsítja a forgalmat és tehermentesíti néhány jelenleg erősen igénybevett utvonalat. felmerül az a lehetőség, hogy a problémákon sokat segítene a földalatti első, megkezdett vonala építésének befejezése. a számítások szerint azonban ez körülbelül három milliárd forintba kerülne, s a megkezdetthez hasonló földalatti minden kilométere 250-250 millió forintot igényel. megállapították a szakemberek azt is, hogy ha olyasfajta földalatti építünk, amilyen a népköztársaság utja alatt húzódik, az jóval kevesebb költséggel járna, egy-egy kilométeres vonalszakasz kialakítása 20 millió forintba kerülne. nemrégiben felmerült olyan gondolat is, hogy budapest körül fel lehetne „huzni” egy modern, gumikerekeken közlekedő, két sín páron haladó magasvasutat. ennek megépítéséhez kilométerenként 15 millió forintos beruházás kellene. tervek, elgondolások, elképzelések és ötletek tehát vannak - s a szakemberek hamarosan ki-munkálják a legjobb megoldás útját-módját.

- budapest közellátása a kemény tél, a szokatlan hosszantartó hideg ellenére is megfelelő, sőt jónak mondható. ezen a téren a továbbiakban sem lesz fennakadás. köztudott, hogy a tüzelővel sok nehézségünk volt, a szénellátás akadozott. /folyt.köv./

20.04/a

- 42 -

PKK

bb 49. /,,arra a .. 3. folyt./ m

őszintén meg kell mondani, hogy az történt: az ipar és a kereskedelem illetékesei a téli terek összeállításakor az előző esztendő enyve telével számoltak. a nyárvégi és az őszi tüzelővásárlások alkalmával a fogyasztók is csak annyi fűtőanyagot szereztek be, mint tavalyelőtt, vagy azelőtt. budapest napi szükséglete 675 vagon tüzelő, s most már körülbelül két hete napi 1000 vagon érkezik a fővárosba. a jelek szerint ez még mindig kevés - persze nem azért, mert annyival többet tüzelünk, hanem mert az elmúlt hetek rossz tapasztalataiból kiindulva mindenki igyekszik többet vásárolni a valóban szükségesnél. emellett minden remény megvan arra, hogy a tüzelőellátás gondjait hamarosan hátunk mögött tudhatjuk.

gáspár sándor ezután a jövő feladataival foglalkozott. rámutatott, hogy az életszínvonal emelésének, a népjólét növekedésének további ütemét az szabja meg, milyen mértékben fejlesztjük termelő erőinket, hogyan fokozzuk az ipar és a mezőgazdaság termelési eredményeit.

- az élet minden területén szép, de nehéz és nagy feladatok várnak ránk - folytatta. terveinket csak úgy tudjuk valóra váltani, ha okosan, körültekintően gazdálkodunk és összefogjuk erőinket a közös célokra. örömmel állapíthatjuk meg, hogy mind szilárdabbá kövacsolódik a népi, nemzeti egység, s ez egyik legfontosabb biztosító a jövő sikereinek. a közügyek intézésébe az elmúlt években újabb ezrek és tízezrek kapcsolódtak be, a kisebb-nagyobb közösségek gondjaiból mind többen vállaltak és vállaltak részt. akadnak azonban olyanok, akik azt vallják: törődjenek közös dolgaikkal azok, akiket megválasztunk, mi csak a saját portánk előtt söprünk. helytelen felfogás, rossz munkamegosztás ez! nép-gazdaságunk fejlesztéséhez, a termelés eredményének színvonalának növeléséhez, a kulturális forradalom még teljesebb kibontakoztatásához szükségünk van az egész társadalom tevékeny segítségére és állandó ellenőrzésére. az olyan befelé forduló, önmaguknak élő embereket is meg kell győznünk arról, hogy a mi társadalmunkban az egyéni boldogulás párhuzamos a közösség haladásával, az egyéni érdek egybeesik a nagyobb család, az ország érdekeivel. /folyt.köv./

20.10/a

- 43 -

PKK

bb 49. /,,arra a ... 4. folyt./ m

gáspár sándor a szövetségi politikáról szólva hangoztatta:

- pártunknak az az álláspontja, hogy az osztályharcot első-sorban nem az egyének hanem az osztályok ellen kell vívni. mindenki, aki beilleszkedik szocialista társadalmunkba, aki becsületesen helytáll munkájában és hajlandó a közösség javára dolgozni, megbecsült tagja lehet a szűkebb, vagy tágabb kollektívának.

- ezt diktálja a kommunista erkölcs, amely tisztultabb, magasabb rendű, mint bármely más társadalom morálja. olyan célokért küzdünk, amelyeknél felemelőbbek még sohasem álltak népünk előtt. az a törekvésünk, hogy ezeket a célokat tiszta eszükkel szolgáljuk! arra kérem önöket, s önökön keresztül a budapesti választókat: azzal a meggyőződéssel szavazzanak február 24-én a hazafias népfront jelöltjeire, hogy a szebb életre, a boldogabb jövőre szavazzanak - fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét gáspár sándor. /mti/

bb 51. kifizették az idei második lotto-főnyereményt

t kf/sze/m/la

1963. február 13.

az újpesti alkotmány moziban szerdán este a híradó után a sportfogadási és lottoigazgatóság nyilvánosan fizette ki az idei második, a lotto ötödik játékhetének telitalálatáért járó főnyereményt. az összegért scheer józsefné férjével és két gyermekével ment el a moziba. a nyereményilleték levonása után 1,514.494 forintot kapott kézhez „tisztán”, a szerencsés nyertes. a nagy összegből csak pár ezer forintot vett fel készpénzben, a többi szülei, gyermekeik és saját nevükre takarékbba tették.

ezután következik majd a nyeremény megfontolt felhasználása: a nemrég felvett otp-kölcsön visszafizetése, a kis egyszobás lakás kicserélése, autó, majd nyáron csehszlovákiai utazás saját gépkocsival. /mti/

20.15/a

- 44 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

vm la

1963. február 13.

a bb 29. számú hirt / kazinczy-dij a szép magyar beszéd jutalmazására/

teljes egészében visszavonjuk!

----- /mti/

bb 54 fogadás a duna bizottság ülészakán résztvett delegációk tiszteletére

t hi/sze vm sr

1963. február 13.

georgij apolinarievics gyenyiszov, a szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és v.i. zsarkov, a duna bizottság szovjet képviselője szerda este a szovjet nagykövetségben fogadást adott a duna bizottság 21. ülészakán résztvett delegációk tiszteletére. a szívélyes légkörben lezajlott fogadáson megjelent puja frigyos külügyminiszterhelyettes, a magyar népköztársaság képviselője a duna bizottságban, rózsza irén, a külügyminisztérium főosztályvezetője, a közlekedés-és postaügyi minisztérium képviselői, valamint a duna bizottság apparátusának vezető munkatársai. /mti/

bb 55. az ndk nagykövetségének filmbemutatója

t se/sze vm sr

1963. február 13.

az ndk nemzeti néphadserege fennállásának 7. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségekkel kapcsolatban heinz beutel alezredes, az ndk budapesti nagykövetségének katonai attaséja, szerdán filmet rendezett a nagykövetség kereskedelempolitikai osztályának helyiségében.

a filmbemutatón - amelyen a te szerelmed című ndk-filmet vetítették - résztvett siegfried hienzsch az ndk budapesti nagykövetségének első titkára. ott voltak a baráti országok budapesti nagykövetségeinek katonai attaséi, valamint a magyar néphadsereg tábornoki és magasabb parancsnoki karának képviselői, továbbá a külügyminisztérium több vezető munkatársa. /mti/

20.45/a

- 45 -

KK

bb 52. az állami operaház közli,

sze/m/sr

1963. február 13.

hogy a pénteki rózsalovag előadás tábornagyné szerepében a budapesti már nagy sikerrel szerepelt brunhilde friedland, a drezdai staatsoper magánénekesnője lép fel. /mti/

...-

bb 56. az első kazinczy-dijasunk makay margit, a nemzeti színház művésze

t vvt/sze/m/sr

1963. február 13.

szerdán este a nemzeti színházban az oedipus király előadása előtt vadász lászló, a művelődésügyi minisztérium színházi és zenei főigazgatóságának helyettes vezetője bensőséges ünnepség keretében első ízben adta át a kitüntetett kazinczy-díjat. a példamutató magyar beszéd, elismerésül a díjat makay margitnak, a nemzeti színház művésznőjének nyújtotta át. a díj átadásakor vadász lászló kiemelte: a díjnak az adja meg a jelentőségét, hogy amikor hazánkban a nép a műveltség magasabb fokára lép, óvjuk és emeljük beszédkulturánk színvonalát.

a pályatársak nevében kohut magda üdvözölte makay margitot, aki meghatott szavakkal mondott köszönetet a megtisztelő elismerésért. makay margit az ünnepség után sikerrel alakította az oedipus királyban iokasté szerepét. /mti/

...-

Maggi

-46-

-vége-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm utca 6-7. Telefon: 169 400, 359 000

A szerkesztés és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. február 14.

bb 1. pénteken solton sorsolják a lottót

i kf/kf vm vg

1963. február 14.

a lotto 7. játékheti nyerőszámainak a sorsolását február 15-én, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel a bács megyei solton rendezi a sportfogadási és lotto igazgatóság. /mti/

...-

bb 2. sikkasztott a raktáros - másfélévi szabadságvesztésre ítélték

i bc/tm vm sr

1963. február 14.

Láposy lászló, mint anyagkiadó, raktárt kezelt a 4. számú építőipari vállalatnál. az egyes munkahelyekről visszaérkezett anyagokból kevesebbet könyvelt el. egyik nap a portás és a gépkocsivezető megtévesztésével több mint 17.000 forint értékű anyagot szállított ki a vállalat területéről. számításába azonban hiba csúszott: a lerakásnál leleplezték.

a fővárosi bíróság sikkasztásért és magánokirat-hamisításért jogerősen egy évi és hathónapi szabadságvesztésre ítélte láposy lászlót. /mti/

...-

bb 3. izlandi jegesbuvár szegeden - élénk madárforgalom a város felett

vid j vm ká

1963. február 14.

ritka madárvendéget figyeltek meg az ornitológusok szegeden. a tiszta partján, az ujszegedi kendergyár meleg vízi csatornája mellett pár napig tanyát ütött egy sarkvidéki jegesbuvár. az Európában csak elvétve látható madár Izlandon és Amerika északi partjain költ. a fiatal madár valószínűleg eltévedt a zord télen és így vetődött hazánkba.

/folyt.köv./

- 1 -